

Cserkésző és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3Telefonok
Kiadóhivatal 6-58
Cserkésző 5-10, 5-53

NAPILÓ

Külföldi és belsőre
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétén és
annap utáni napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. NOVEMBER 3.

299. SZÁM

SZOMBAT

A sovinizmus alkonya

Érdekes véletlen, hogy két utódállamban egyszerre hangzik fel a faji többség magas közjogi méltóságot betöltő reprezentánsai részéről harci riadó a sovinizmus ellen.

Masaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke, az új államalakulás tízéves jubileuma alkalmából üzenetet intézett a törvényhozáshoz és ebben az üzenetben minden ország faji többségének figyelmére méltó szavakkal emlékezik meg a kisebbségi kérdésekről.

— A demokratikus kormányzás keretében — mondja a tudós államfő — különös fontosságú tény, hogy az állam nemzetileg és nyelviileg kevert. A kisebbségi probléma megoldására nincs egységes sablon, minden kisebbség önmagában külön problémát alkot. Ismételt hangszólyozom, hogy minden sovinizmust ki kell kapcsolni politikánkból. Természetesen ez mindkét részre vonatkozik. Nemcsak németjeink, hanem egyéb kicsiny minoritásaink is polgártársaink. Magától értetődik, hogy annak, aki jogegyenlőséget kíván, egyenlő kötelességeket is kell teljesítenie. Mindenesetre a többség kötelessége, hogy a kisebbségeket az állam számára megnyerje.

Ugyanaznap, amikor a jugoszláv sajtó a csehszlovák köztársaság elnökének a kisebbségi kérdéshez fűzött reflexióit ismerteti, olvasható az újságokban Grol Milán közoktatásügyi miniszter topolai beszéde is, amely szintén a sovinizmus kiküszöbölését tűzi ki a nemzetiségi politika legfőbb irányelvéül.

— Senkinek sincs szándékában — mondja a közoktatásügyi miniszter — hogy a nemzeti kisebbségeket elnémissa. Ma az összes pártok liberális álláspontot foglalnak el a kisebbségekkel szemben. A sovinizmusnak már bealkonyult. Azoknak sem szabad a sovinizmustól vezetettük magukat, akik a törvények végrehajtói, de a kisebbségeknek sem.

Masaryk üzenete a törvényhozáshoz és Grol Milán beszéde topolai választóihoz, mint látható, teljesen összerimel a kisebbségi kérdés tekintetében. A két szláv utódállam faji többségének illusztris illetékes szószólói súlyt helyeznek a sovinizmus káros hatásának és a kisebbségek polgári egyenjogúságának elvi kidomborítására. Ez a körülmény maga is a haladás mértékdjelzője, tekintet nélkül arra, hogy még mindig vannak bőven olyan jelenségek, amelyek különösen nemzetiségi vonatkozásokban a sovinizmus elevenerejét bizonyítják. Éppen Grol Milánnak volt frappáns alkalma arra, hogy erről meggyőződjék, amikor a névvegyelemzés megszüntetéséről szóló rendeletét kiadta. Nemcsak egyes beogradi lapok, hanem a zagrebi sajtó is azzal a képleten vádálta a minisztert, hogy tanügyi rendeleteivel a Vajdaság elmagyarosítására tör. Amikor pedig bizonyos vitás esetek kapcsán magyarító rendeletet adott ki a miniszter, ugynevezett intranszigiens magyar részről félroverték a harangot, hogy amit a jobbkéz adott, a balkez visszavette és a névvegyelemzés virulensebb, mint valaha.

Azt állítani, hogy Grol Milán, a szerbiai politikus, magyarosító tanügyi politikát folytat a Vajdaságban: olyan lehetetlenül extrém kijelentés, amelyet csak a sovén türelmetlenség sugallhat. Amde nekünk, kisebbségeknek annál körültekintőbben kell a kritika jogával élnünk, mert a sovinizmus tünetei még mindig ki-kütköznek a faji többség köztudatából. A névvegyelemzést megszüntető rendelet a végrehajtása körül mutatkozó abúzusok ellenére is konkrét vívmány, amelynek lekicsinylésével csak lovat adnánk a beogradi és zagrebi vádaskodásban megnyilvánuló sovinizmus alá.

A közoktatásügyi miniszter kijelentette Topolán, hogy a névvegyelemzést megszüntető rendelet változatlanul érvényben van és a névvegyelemzés visszaállításáról terjesztett híreket pártpolitikai intrikának tulajdonítja. Ő maga is koncedálja, hogy a tanügyi hatóságok nem mindenütt jártak el a rendelet intenciója értelmében.

de tiltakozik minden olyan beállítás ellen, mintha ő meg akarná fosztani a nemzetiségeket kulturális jogaiktól. A miniszter nyílt állásfoglalását a sovinizmus ellen és a nemzeti kisebbségek kulturális jogai mellett megnyugvással veszi tudomásul a Vajdaság magyar népe. De Grol Milán a nemzetiségi liberálizmus érdemét nem vindikálja kizárólag magának és pártjának, hanem tiszteltetreméltó objektivitással megállapítja, hogy

az ő véleményét ezen a téren a többi párt is magáévá teszi s így az a faji többség közvéleményének tekinthető. Akármennyi orvosolatlan sérelmünk van még, a közoktatásügyi miniszter topolai beszéde, amelynek a kisebbségekre vonatkozó passzusai olyan feltűnően egyeznek Masaryk idevágó eszméivel, azt a reményt kelti, hogy a sovinizmus valóban alkonyodik és követődik már a népek és fajok megértésének útja.

Összehívták a parlamentet

Szavcsics Milos akciója egyelőre szünetel

Beogradból jelentik: A politikai szélesedben, amely napok óta uralkodik, a pénteki napon sem állott be változás. Az egyetlen esemény az volt, hogy megtörtént a parlament összehívása november ötödikére. Az ülés napirendjének első pontja az új ülészak megnyitása a királyi ukáz felolvasásával, második pontja pedig a következő ülés napirendjének megállapítása. A második ülésen az eddigi gyakorlat szerint a parlament állandó bizottságait fogják megválasztani.

Szavcsics Milos nem tartózkodik a fővárosban és akciója, amely továbbra is élénken foglalkoztatja a politikai köröket, néhány nap óta szünetel.

A postatakarékpénztár vezérigazgatójának feltűnést keltő támadása a horvátok ellen

Politikai körökben pénteken a legtöbb szó esett a postatakarékpénztár vezérigazgatójának, dr. Nedeljkovics Milorád volt szuboticaai egyetem tanárának a Vreme-ben csütörtökön megjelent cikkéről, amelyben dr. Nedeljkovics Milorád igen éles horvátellenes álláspontot foglal el, sőt a horvátoktól való elszakadás mellett nyilatkozik. Általában nagy megütközést keltett, hogy egy aktív állami funkcionárius nyíltan ilyen tételt fejtett. A cikk horvátellenes tendenciája kellemtlenül érintette a kormány horvát tagjait. Angyelinovics Grga építésügyi és Barics Sztjepán

szociálpolitikai minisztert. Angyelinovics nyilatkozott is a Vreme-ben és élesen elítélte Nedeljkovics eljárást. Azonkívül Angyelinovics Korosec Antun miniszterelnökhöz és Kujundzics Bogoljub postaügyi miniszterhez, aki közvetlen felettes hatósága a postatakarékpénztári vezérigazgatónak, levelet intézett, amelyben követeli, hogy dr. Nedeljkovics Milorádot a tisztviselői törvény értelmében függeszék fel, mert mint állami tisztviselő politikai cikket írt, amely alkalmas a népiak közötti ellentétek felszítására. Angyelinovics követelése előreláthatólag a minisztertanács elé kerül, amely azt valószínűleg teljesíteni is fogja. Nedeljkovics esete nemcsak a politikai köröket, hanem a szélesebb nyilvánosságot is élénken foglalkoztatja és mindenki nagy érdeklődéssel tekint az ügy fejleményei elé.

Nem kapták meg napidijukat a parasztdemokrata koalíció képviselői

Mihajlovics Ilija parlamenti elnök rendeletéhez képest a parlament pénztára nem fizette ki a november havi napidijukat a parasztdemokrata koalíció képviselőinek. A pénztáros azokat a képviselőket, akik a napidijukért jelentkeztek, a parlament elnökéhez utasította, azonban a képviselők között egy sem akadt, aki az elnökhöz fordult volna a napidijuk kifizetésének megtartása miatt.

Negyedmillió munkást kizártak a német nehéziparban

A rajna-westfáliai nagy bérharc nyitánya

Essenből jelentik: A rajna—westfáliai vasipar területén megkezdődött a nagy bérharc. Még csütörtök éjjel történt, hogy az éjszakai műszakot a gyárvállalatok nem állították munkába és

péntek reggelre az összes munkásokat kizárták, feladt az északnyugati iparvállalatok telepein megszűnt a munka.

A vaskitermelő ipar valamennyi 125.000 munkását kizárták a vállalatok és a feldolgozó vasiparban kerek százezer munkás maradt kenyér nélkül, úgy hogy

az összes kizárt munkások száma 225.000.

A munkaadók úgy számítanak, hogy a meglévő rendeléseket ki tudják elégíteni a középület és a saarvidéki vállalatok készleteiből, amely elegendő a munkabeszűntetés idejére. Nagy gondot okoz a kizárás, a Ruhr bányavidéken, mert kétségtelen, hogy itt is hamarosan esőkkenteni kell az üzemet, minthogy a Ruhr-terület bányáiból kerül ki a rajna—westfáliai vasgyárak szükségletének legnagyobb része.

Berlini jelentés szerint, a szakszervezetek a legvégső erőfeszítéssel iparkodnak a kizárt munkásokon segíteni. Azon fordul meg minden, hogy

a kizárt fémgyári munkások fognak-e állami munkanélküli segélyben részesedni, mert ha nem, akkor a szakszervezetek sztrájkalapja néhány nap alatt kimerül.

A vasipar munkaadói kétségbevonják a birodalmi munkaügyi miniszter döntésének kötelező voltát és így az a birodalmi munkaügyi törvényszék elé kerül végső fok.

A munkaadók nemcsak olyan alapon támadják meg a döntést, hogy az jogtalan, mert az egyezkedő tárgyalások során nem merült ki minden lehetőség, hanem főképpen azért, hogy a döntésben foglalt bérjavítás a rajna—westfáliai nehézipar számára elviselhetetlen.

A szakszervezetek az üzemtanácsok útján tudatták a gyárvállalatokkal, hogy a munkások bármely pillanatban hajlandók a birodalmi munkaügyi miniszter döntésében foglalt feltételek mellett munkába állni.

A szakszervezetek egyúttal felszólították a munkásokat, hogy mindenki menjen régi munkahelyére jelentkezni és ajánlkozni, ha pedig elutasítják, akkor vétesse fel magát a hatóságnál a munkanélküliek lajstromába. Ez pénteken meg is történt. A gyártelepeken csak a szivattyúk és az olvasztókemencék mellett dolgoznak a munkások addig, míg a kemencékben a tűz ki nem alszik. Gazdasági körökben

lehetetlennek tartják, hogy a munkáskizárás hosszabb ideig tartson, mert az beláthatatlan és súlyos következményekkel járna.

A birodalmi munkaügyi miniszternek az az álláspontja, hogy az egyeztetőbizottság döntésének kötelező erejűvé való nyilvánítása minden tekintetben jogosult volt és

a munkaadók súlyos hibát követtek el azzal, hogy nem ismerték el a munkaügyi miniszter és az egyeztető bizottság döntését.

Ha a munkáskizárás sokáig tartana, azt súlyosan megérezné a bányáipar is.

Vérengzés a varsói nemzeti ünnepen

Az ukrán diákok összeütköztek a rendőrséggel és a harcnak nyolcvan sebesültje van

Varsóból jelentik: Lemberg felszabadításának 10-ik évfordulóján az ukrán diákok hatalmas tüntetéseket rendeztek, amelyek verontásokkal végződtek. Az összeütközés során nem lehetett a fegyverhasználatot kikerülni, a rendőrök több ízben sortűzet adtak az ukrán diákokra, de azok is sűrűn lövöldöztek és mind a két részen igen sok a sebesült.

Lemberg jelentés szerint mintegy kétezer ukrán diák a lengyel nemzeti hősök szobra körül akart tömörülni, hogy a szobrokat lerombolja, azonban megakadályozták őket. Az ukrán diákok délután gyászmisén voltak, majd kivonultak a temetőbe, de utközben rendőrök akarták őket feltartóztatni, mire *revolverharcra került köztük a sor*. A diákokat Zelevic ukrán képviselő bujtatta fel. Sokan megsebesültek. A rendőrségnek husz sebesültje van, akiket kórházba szállítottak, a diákok magukkal vitték sebesülteiket.

A lengyel diákok felháborodva az ukrán diákok magatartásán, megtámadták az ukrán diákokot, kövekkel bezúrták az ablakokat, majd lövöldözésre került a sor. Mire a rendőrség megérkezett, rendkívül sok sebesült volt. *A késő esti órákig nyolcvan sebesültje volt a harcoknak*. Ugyanekkor a felbőszült tömeg megtámadta és elpusztította az ukrán beszerzési szövetkezetek helyiségeit és a berendezésből maglyákat raktak.

A rendőrség az éjjeli órákban sok ukrán diákot letartóztatott, mert attól tartott, hogy a lengyel és ukrán diákság között a harcok ismét kiújulnak.

Rejtélyes rablótámadás Apatinban

A téglagyár közelében három utonálló megtámadott egy kerékpárost

Apatinból jelentik: Rejtélyes rablótámadás történt csütörtökön a délutáni órákban Apatinban.

Davidovics Ferenc apatini kosárfonó ötéves tájban biciklin igyekezett Szontáról Apatin felé. Amikor kerékpárjával az apatini téglagyár közelébe ért, az egyik sövény mögül hirtelen három ismeretlen ember toppant elő, akik rávetették magukat Davidovicsra és földreterpették. A megtámadott ember nem vesztette el lélekjelenlétét, sikerült kiszabadítania magát az utonállók kezeli közül, majd bicskát rántott és nekirohant támadóinak. Az ismeretlenek erre szintén elővették késeiket, de mielőtt még használhatták volna azokat, Davidovicsnak kettőt közülük sikerült megsebesíteni, mire mind a három bandita elmenekült. Davidovics, aki több sebből vérzett, ezután folytatta útját a közsébe és izgalmas kalandjáról nyomban jelentést tett a csendőrségnél. A csendőrség az ismeretlen támadók kézrekerítésére erélyes nyomozást indított, annál is inkább, mert az elmúlt vasárnap Kiss Ádám építész hasonló módon támadták meg és az a feltevés, hogy mindkét támadást ugyanazok a személyek követték el.

Szobrot a bliccelőnek!

Tudja-e vajon a nyájas olvasó, aki egykedvűen olvasta újságjában, hogy egy tizenhét éves amerikai boy becsempészte magát a Zeppelin utasai közé — milyen gyönyörű teljesítmény ez?

Bliccelők, le a kalappal!
(Csak ne affektáljunk: ki nem az? kinek nem okoz örömet, ha egyszer-egyszer bliccelhet a villanyoson? »Nem azért a rongyos két dinárért...«)

Clarence Terhune a Zeppelin bliccelt.
Ahol nem két dinár a menedj, hanem háromezer dollár. *Több mint másfélszáz ezer dinár.*

(»Nem azért a rongyos háromezer dollárért...«)

A bliccelők királya!
Mi az, villanyoson bliccelni? Mi az, perronjegyvel utazni Párisból Bécsbe? (Körülbelül két hétig tart.) Mi az, »blinder Passagier«-ként tenni meg az utat egy oceánjárón Hamburg és Newyork között?

Pedig már az utóbbi is komoly dolog.
Sok szegény ember, akinek nincs meg a kívándorláshoz szükséges pénze, vág neki Hamburgnak az a szándékkal: majd belógok valahogy egy amerikai hajóra.

Kilátástalan vállalkozás. Nem sikerülhet. Olyan szigorú a felügyelet, hogy ugyszólván lehetetlen azt kijátszani.

Ez nem jelenti azt, hogy ne utazna minden oceánjárón husz-harminc potya-utas.

(Épp a napokban történt egy olasz gözönső, hogy a szénrakomány alól huszonnégy holttestet húztak ki. Csupa potya-utas volt. Ott rejtőztek el és megfulladtak.)

De a »blinder Passagier«-ok — már tudnillik

azok, akiknek sikerül — egytől-egyig vagy matrózok, vagy kinalak.

Ez a két kategória az, amellyel szemben tehetetlen minden ellenőrzés.

A hajóra feljutni ugyanis könnyű jegy nélkül. Abban a sürgés-forgásban, ami egy ilyen uszó város elindulását megelőzi. Podgyászfordárok, rakodómunkások, a személyzet hozzátartozói ki és be járnak jegy nélkül. Feljutni könnyű.

De elrejtőzni!

Az indulás előtt a hajó minden zegét-zugát át nézi a személyzet. Hiába bujt el a potyautas a mentőcsónakban. Onnan rázzák ki legelőször. Kitiszkolják a csomagok közül. Ha az utasok közé keveredik, a folytonos jegy-kontrollok alkalmával kerül kézre. És már mars is ki a szárazföldre!

Más a helyzet, mondom, ha egy tengerész, vagy egy kínai akar bliccelni. A matróz kiismeri magát a hajón, nem rejtőzik el, hanem sétál ide-oda, tudja a dörgést, szimulálja, hogy a személyzethez tartozik.

Mikor aztán a hajó már kint van a nyílt tengeren és a potyautasnak nem kell tartania attól, hogy visszatérnek vele a kikötőbe, jelentkezik a kapitánynál.

Mire megverik. Aztán beosztják a személyzet közé.

A kinalak még a verést is elkerülik. Ha egy hajón száz fizető kínai utas van, akkor biztos, hogy legalább harminc »Schwarzfahrer« utazik velük. Nem lehet őket egymástól megkülönböztetni, mert az európai szemében minden kínai egyforma. Ezt használják ki. Megszámolni őket nem lehet. Szolidárisak egymással és ha össze akarják terelni őket egy csoportba, rögtön nem értenek angolul.

Egy ilyen hajón azonban ezeröttszáz-kétezer utas van. A Zeppelinben csak hatvan. Hatvan ember között nehezebb elbujni, mint kétezer közt.

Ami Terhune csinált, az korszakalkotó a közlekedési bliccelés történetében.

Ez az ember megérdemli, hogy szobrot emeljenek neki.

Küszöbön a román kormány lemondása

A régenstanács kívánja a Bratianu-kormány távozását

Bukarestből jelentik: A Curentul, amely szoros kapcsolatban van a kormánnyal, pénteki számában azt írja, hogy az utolsó 24 óra leforgása alatt a politikai helyzet rendkívül kiéleződött. A csütörtöki minisztertanács után olyan hírek terjedtek el, hogy

a Bratianu-kormány lemondása küszöbön áll. A lap szerint a minisztertanács Bratianu miniszterelnök a kormány tagjait egész új helyzet elé állította és közölte velük, hogy eltökélt szándéka a kormány lemondását a régenstanács elé terjeszteni. Ennek az elhatározásnak az oka hír szerint az volt, hogy a régenstanács figyelmeztette Bratianut, hogy a kormány számára megszabott idő letelt, tehát le kell mondania.

Bratianu erre azt válaszolta a régenstanácsnak, hogy kész azonnal lemondani anélkül, hogy a függőben lévő fontos ügyeket, a külföldi kölesönt és a Németországgal való meg egyezést véglegesen rendezné és tető alá hozná.

Az ellenzéki Cuvantul szerint politikai körökben a helyzet bizonytalansága miatt nagy az aggodalom és azt hiszik, hogy

Bratianu már a legközelebbi napokban kénytelen lesz benyújtani a kormány lemondását.

A kamarában a trónbeszéd felett folyó vitában Jorga nagy beszédben támadta a kormányt és a nemzeti parasztpártot, valamint annak vezérét, Maniu Gyulát.

Német-angol jóvátételi tárgyalások indulnak meg Londonban

Németország csak objektív szakemberekből álló bizottság döntését ismeri el

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai tudósítójának jelentése szerint Dickhoff londoni német ügyvivő és Lord Cushendun tanácskozásukon még nem állapodtak meg a kilátásba helyezett jóvátételi konferencia helyében. Németország hajlandónak mutatkozik a szakértői bizottsággal együtt dolgozni, de semmiesetre sem veszi át a kezdeményező szerepét és nem ajánlja Berlint a konferencia helyéül.

Dickhoff ismét a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozta az angol külügyi államtitkár helyettese előtt, hogy Németország csak független pénzemberekből álló szakértői bizottságot fogad el, akik minden ellenőrzés nélkül a Dawes-határozat 1924-es sémája alapján tanácskoznak. Ez feltétlenül szükséges, ha Németország valódi pénzügyi teljesítőképességét objektíven s pártatlanul meg akarják állapítani és ha a szakértőbizottság határozatától keresztülvihető eredményeket várnak.

A Daily Telegraph diplomáciai munkatársának értesülése szerint a brit kormány álláspontját néhány nap múlva közli, miután érintkezést keresett a többi érdekelt állam kormányaival.

Kirabolták a romániai vasuti szerencsétlenség áldozatait

A halottak ujjait is levágták, hogy hozzájuthassanak a gyűrűkhöz

Bukarestből jelentik: Szerdán folyt le a neotnai borzalmas vasuti karambol áldozatainak temetése. Bukarest teljes gyászt öltött magára. Elmaradtak a kitűzött ünnepségek és mulatságok és még a dobrudzsai csatlakozás emlékére tervezett ünnepségek is csak hivatalos formáságok közt folytak le.

Bukaresti lapok tele vannak a katasztrófával s élesen követelik, hogy az egész rendszert változtassák meg, ami a CFR-nél uralkodik. Jelszó az, hogy ki kell cserélni a megbízhatatlan tisztviselőket.

Uj borzalmakat hoznak a lapok arról is, mint rabolták ki a szerencsétlenség hiénái a halottakat. A legvadabb erkölcsi elfajulásról tesz tábizonyságot az a tény, hogy egyetlenegy áldozat pénzárcaját sem találták meg. De vannak ennél borzalmasabb és beszédesebb jelek is. Urinöknök ujjait, fülét tépték le, hogy az ékszereket megkaparintassák s a ruhákat is letépték a hullákról.

Vannak még ma is agnoszkálatlan hullák. Az áldozatok közt volt különben a CFR felülvizsgálására kiküldött francia bizottság is.

A katasztrófánál szörnyű halállal pusztult el Giulio Rocca fiatal olasz mérnök nejével és kis lányával. Erre a családra páratlan kegyetlenséggel sújtott le a végzet.

Pár héttel ezelőtt egy automobil, melyet Giulio Rocca vezetett, Pitesti környékén egy mély árokba fordult. Az autó roncsai alól holtan húzták ki Rocca

tábornokot, a kocsivezető Giulio Rocca édesapját, míg a fiúnak semmi baja sem történt.

Rocca tábornok a baleset előtt egy nappal érkezett repülőgépen Konstantinápolyból Romániába. A repülőgép aztán utas nélkül folytatta útját Olaszország felé. Ide hazaérkezve a gép lezuhant és a pilóta szönné égett. A tábornok, aki eredetileg szintén repülőgépen akart hazájába visszatérni, akkor elkerülte a halált. És a végzet úgy akarta, hogy még szörnyűbb legyen elmulása: meghalt az autó alatt, melyet fia vezetett.

Eltelik néhány hét. A fiúnak, Giulionak lelki sebé kezd gyógyulni. Szép fiatal feleségével és gyermekével együtt vonatra ül, hogy pár hetet az olasz hazában töltsenek. És miközben holdogan álmodtak Itália ragyogó egéről, mindhármukra lecsapott a szörnyű végzet.

Tetemeiket állami költségen Olaszországba szállították.

A CFR-t nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is súlyosan érinti a vasuti katasztrófa. A CFR igazgatóságának egyik tagja kijelentette, hogy a katasztrófa-lis szerencsétlenség a román vasutakra nézve súlyos csapást jelent. A CFR ügyvitelére súlyos deficitet küzd egyébként is, de ezzel a katasztrófával együtt egy milliárd lei lesz az idei költségvetés deficitje. A CFR ellen ugyanis bizonyára súlyos anyagi kártérítési perek indulnak, amelyeket kénytelen ki is fizetni.

Sulyos kormánykrízis Franciaországban

Herriot a ponsi és lyoni események hatása alatt a minisztertanácsban élesen megtámadta Sarrault-t és Poincarét — A radikális miniszterek lemondással fenyegetőznek

Párisból jelentik: A nemzeti egység kabinetjében óriási egyenetlenség uralkodik.

Még a hivatalos lapok is kormánykrízistől tartanak és bevallják, hogy a ponsi és lyoni események után az ellentétes mentalitású elemekből álló kormány egyensúlyát lehetetlen fenntartani.

Eris almájaként a pénzügyi törvénybe becsempészett hírhedt 70. és 71. cikkely szerepel, amely — mint ismeretes — a szerzetesrendek visszatelepítéséről és az elkobzott egyházi vagyon visszaadásáról szól. A radikális miniszterek választóik nyomása következtében semmiesetre sem engedik meg a laikus törvényhozás áttörését.

A ponsi véres incidens a kabinet körében is sulyos következményekkel járt. A sajtó egyhangú híradása szerint

Herriot kultuszminiszter, akét a »király rikancsai« Lyonban tetteg is inzul'táltak, a csü-törtéki minisztertanácsban erélyes támadást intézett jobboldali kol'égái ellen.

A ponsi események és Delarge radikális pártvezér beszédének hatása alatt saját klubtársa, Sarrault belügyminiszter ellen fordult — amire aligha volt még eset a parlamentárizmus történetében — és hevesen megtámadta őt a ponsi és lyoni esetekkel kapcsolatos magatartása miatt. A belügyminiszter ugyanis védekezni igyekezett a jobboldali miniszterek magatartását.

Herriot Poincarét szintén megtámadta,

mert a miniszterelnök caeni programbeszédében csak felületesen nyilatkozott a laikus törvényhozásról, holott ma ez az állam legfontosabb problémája.

A minisztertanács ülésén éles vita támadt Briand Sarrault pártját fogta, míg Perrier, Queuille és Painlevé Herriot oldalán állottak. A temperamentumos közoktatásügyi miniszter megfenyegette a kormányt, hogy a radikális párt angersi pártnapján hivatalosan is a két vitás paragrafus ellen nyilatkozik. Azt követelte, hogy a laikus törvényhozás áttörésére irányuló törvényjavaslatokat a kamara előtt egyetlen miniszter se védelmezzze, mert ellenkező esetben rögtön lemond. A vita folyamán

Herriot annyira ment, hogy a paragrafusok visszavonását követelte és azonnali lemondással fenyegetőzött.

A heves vita délutánig tartott, amikor a tanácsstalan köztársasági elnök végül is kénytelen volt az ülést félbeszakítani.

A Petit Parisien bejelenti, hogy a minisztertanács ülése látenssé tette a kormánykrízist.

Ha a kormány élni akar, kénytelen a két cik-kelyt törölni, vagy pedig lényegesen megváltoztatni.

Az általános vélemény szerint azonban a rendkívül ügyes Poincaré az utolsó pillanatban mégis megoldást talál, amennyiben szokásához híven enged és lojális magatartásával ismét visszahódítja a radikális párt pillanatnyilag elvesztett rokonszenvét.

Büntetéssel zaklatja és az áramszolgáltatás megvonásával fenyegeti a közönséget a szubotici villanytelep

A szubotici villanytelep ellen már többször került fel panasz a közönség körében, az utóbbi időben pedig az elégedetlenség egyre nagyobb s tul megy azon a határon, amit már a villanyostársaság is megszokhatott. A villamostársaság áramszolgáltatása épen nem kifogástalan, sokszor naponta elalszik néhányszor a villany s van időszak, amikor csak alig pislákolnak a villanylámpák. Mindez azonban nem akadályozza meg a villamostársaság közegeit és irodáját abban, hogy a legszigorubb rendszabályokat ne léptessék életbe a villamosáramot használó és bususan meg is fizető közönséggel szemben. A társaság alkalmazottai legtöbbször úgy lépnek fel, mintha ők képviselnék a legtöbb földi hatalmat Szuboticán, büntetést rónak ki és állandóan az áramszolgáltatás megszüntetésével, illetve a villanyóra leszerelésével fenyegetik a közönséget.

A szubotici villamostársaság — nem tudjuk milyen jogalapon — minden villanyóra után, melyet a kézbesítéstől számított nyolc napon belül nem fizetnek ki, tizenöt dinár késedelmi kamatot szed. Ezt arra hivatkozva teszi, hogy a pénzt inkasszálni kellett, ami költséggel jár. Egy ilyen pénzbeszedő a rendes villanyfogyasztási áron kívül naponta behajt néhány ilyen tizenöt dináros büntetést és így a villamostársaság egészen jó üzletet csinál abból, hogy a szegény embereknek nincs pénzük esetleg a hónap közepén kifizetni a villanyzámlát, elmulasztják a nyolc napot, de a kilencedik napon megjelennek a villamos alkalmazottak és tizenöt dinárral sulyosbitva kipréselik a pénzt azzal a fenyegetéssel, hogy ellenkező esetben azonnal leszerelik az órát. Az utóbbi napokban több panasz érkezett szerkesztőségünkbe, amelyekből arra lehet következtetni, hogy ez az eljárás azt a látszatot kelti, hogy üzleti érdekből törekszik arra a villanytelep, hogy minél több ilyen tizenöt dinárt vasájon be a közönségen, amely pedig épen elég magas árat fizet a villanyáramért.

A kisebb-nagyobb panaszok egész sorát közlik napról-napra a Bácsme gyei Napló szerkesztőségével. A panaszok orvoslása az egész város lakosságának fontos érdeke. Reméljük, hogy a villanytelep központi igazgatósága, amely épen most folytat tárgyalásokat a várossal a villanytelep megváltásáról, át fogja érezni, hogy ezeknek a tárgyalásoknak sikerét nem mozdítja elő, ha épen most növekedik egyre nagyobb mértékben az elkeseredés a villamostársaság ellen. Az igazgatóság bizonytalán fogja találni fog módot arra, hogy a közönséget a felesleges zaklatásoktól megkíméljék.

A kisebb-nagyobb panaszok egész sorát közlik napról-napra a Bácsme gyei Napló szerkesztőségével. A panaszok orvoslása az egész város lakosságának fontos érdeke. Reméljük, hogy a villanytelep központi igazgatósága, amely épen most folytat tárgyalásokat a várossal a villanytelep megváltásáról, át fogja érezni, hogy ezeknek a tárgyalásoknak sikerét nem mozdítja elő, ha épen most növekedik egyre nagyobb mértékben az elkeseredés a villamostársaság ellen. Az igazgatóság bizonytalán fogja találni fog módot arra, hogy a közönséget a felesleges zaklatásoktól megkíméljék.

Másfél évig ártatlanul ült börtönben a nagybiccsei bankrablás egyik gyanúsítottja

A tárgyalás során megkerült az igazi tettes, aki beismerő vallomást tett

Pozsonyból jelentik: A nagybiccsei bankrablás ügyében a tárgyalás során szenzációs fordulat történt: Kiderült, hogy a Nirschy-féle gyilkosságot Markl Mátyással nem a szintén vádlotként szereplő Balogh Gyula követte el, hanem egy Sebestyn Károly nevű kőkötőmunkás, Zolder Sándor munkástársa felbujtására. Baloghot, akiről kiderült az is, hogy semmi köze sincs a többi vádlotthoz, másfél évi vizsgálati fogóság után nyomban szabadonengedték és a további eljárást megszüntették ellene. Balogh ugyan mindig hangoztatta ártatlanságát, ezt azonban annál kevésbé hitték el neki, mert vádlott társai — nem tudni miokból — ellene vallottak.

Sebestynt, akét szerdán az egyik detektív kutatott fel, detektívek vezették be a tárgyalóterembe. Nyomban beismerő vallomást tett.

— Már régóta akartam lelkiismeretemen könnyíteni — kezdte vallomását — mert tudtam, hogy helyettem más ember ül ártatlanul, de Zolder terrorizált és nem engedte, hogy jelentkezzem és vallomást tegyek. Hát igen, én voltam ott Markllal Nirschyék lakásában.

Sebestyn kihallgatása után Vallo Magdalénát, Nirschyék cselédjét hallgatták ki. A leány elmondta, hogy éjfél lehetett már, amikor arra lett figyelmes,

hogy az ajtót feszegetik. Ijedten ugrott ki az ágyból, fölkelte a gazdáját, Nirschy kertészét és látta, hogy a folyosó felőli ajtónál két alak áll. Nirschy, ahogy az ágyból kiugrott, az ajtó felé sietett és német nyelven kiszólt: Ki az? Német nyelven válaszolt egy mély hang. A támadók ezután benyomták az ajtót. Két embert látott ekkor, az egyik, aki jobbról állt, magas és vállas, a másik, aki a baloldalon helyezkedett el, alacsonyabb ember volt. Az egyiknek kezében kés villant meg és gazdája oldalához kapott. Hogy a kettő közül melyik szurt, azt nem tudja. Többre nem emlékszik, mert az ablakhoz rohant, feltépte és segítségért kiáltozott.

Zolder Sándor, a felbujtó, akét Sebestynnel együtt szintén elfogtak, kihallgatása alkalmával tagadott.

Elnök: Ismerje be, hogy maga bujtatta fel Markit és Sebestyn Károlyt arra, hogy Nirschy-t kirabolják.

Zolder: Én nem bujtattam fel őket.

Sebestyn (Zolderhez): Te voltál az, aki felbujtattál minket arra, hogy Nirschy-t kiraboljuk.

Az elnök azután Markit is szembesíti Zoldnerral, szemébe mondja Zoldernek, hogy ő bujtotta fel őket.

— Te voltál az, ne tagadd, mondd meg, ne csinálj komédiát — vágja szemébe Marki.

Zolder továbbra is konokul tagad és azt hajtogatja, hogy nincs tudomása semmiről.

Sebestyn (Zolderhez): Hát nem emlékszel, hogy a te borkabátodban és borsapkádban voltam Nirschy-nél?

Zolder: Fogalmam sincs róla.

A továbbiak során az elnök Bognárt is szólítja, aki ingerülten mondja:

— Nekem semmi közöm sincsen az egészhez.

Elnök (Bognár felé): Miért írta Markinak a fogházban azt, hogy »vigyázz, Sanyit (Zolder) ne keverd be a Nirschy-féle gyilkosságba«. Maga tudta, hogy Zolder keze is benne van.

Bognár: Engem hagyjanak ki ebből az egész mókából.

Az elnök Sebestyn és Zolder részletes kihallgatása után a tárgyalást berekesztette.

Elmarad Medgyaszay Vilma noviszadi hangversenye

A művész nő nem kapott beutazási engedélyt a budapesti jugoszláv konzulátuson

Noviszadról jelentik: Noviszadon óriási meglepetést keltett az a hír, hogy Medgyaszay Vilma, a világhírű magyar chanson énekesnő szombat estére hirdetett hangversenye elmarad.

Medgyaszay Vilma koncertje iránt, amelyet már két hete reklámoz a Juda Makkabi, Noviszadon és az egész környéken óriási érdeklődés nyilvánult meg. A hangverseny megtartásához szükséges összes engedélyeket megszerezték és mikor minden biztosítottnak látszott, megkezdték az előkészületeket. Medgyaszay Vilmán kívül még két híres művész, Claasens Anny és Draginyevics Lola szerepeltek a programon és így érthető volt az a nagy érdeklődés, amely a szombat esti hangverseny iránt megnyilvánult. Pénteken már egyetlen egy jegyet se lehetett kapni a koncertre.

Medgyaszay Vilma pénteken a budapesti jugoszláv konzulátuson beutazási vízumot kért, de a konzulátus azt nem adta meg neki. Az utolsó percben felmerült akadályról Medgyaszay Vilma táviratilag értesítette a Juda Makkabi vezetőségét.

A rendező egyesületet váratlanul érte a hír és mindent elkövettek, hogy a művész nő beutazása elé gördült akadályt elhárítsák.

A hangverseny megtartására a közoktatásügyi minisztérium szépművészeti osztálya, a rendőrfőkapitány és a noviszadi kultúregyesületek központja is megadták az engedélyt. A rendező egyesület befolyásos személyek intervencióját kérte, hogy a budapesti művész nő beutazási engedélyt kapjon, de minden lépés hiábavalónak bizonyult.

Medgyaszay Vilma hangversenyét így bizonytalan időre elhalasztották, de a rendezőség reméli, hogy a jövő hét folyamán sikerül az akadályokat elhárítani és a koncertet megtartani.

A francia liceum érdekében szombaton a beogradi francia követség tagjai Szuboticára érkeznek

A Szuboticán felállítandó francia leánygimnázium ügye szombaton nagyjelentőségű lépéssel fog közelebb jutni a megvalósuláshoz. Amint már jelentettük a francia kormány elhatározta, hogy a Vajdaságban francia liceumot állít fel és hogy Grol Milán közoktatásügyi miniszter kívánságára a liceumot, valamint az azzal egybekapcsolt francia elemi iskolát és kisdudóvt Szuboticán fogják létesíteni.

Ebben az ügyben e hó harmadikán szombaton elhatározó lépések fognak történni, amennyiben Emile Dard francia követ, meghatalmazott miniszter és Grol Milán közoktatásügyi miniszter, továbbá a francia követség mintegy tíz tagja Szuboticára érkeznek.

Az illusztris vendégek szombaton a délelőtt tizenegy óra negyven perces gyorsvonattal érkeznek Szuboticára, ahol ünnepélyes fogadtatás várja őket. Az állomáson jelen lesznek Manojlović Dusan főispán Sztipics Károly dr. polgármester, a városi tanács egy tagja, Dimitrievics Drágó dr. a demokratapárt elnöke, Gyorgyevics Jován törvényszéki bíró a francia klub elnöke, Taszics Alekszandar törvényszéki bíró, a francia klub választmányi tagja, valamint a klub nagy küldöttsége.

A fogadtatás után a vendégek kocsikon a város házára hajtatnak, ahol ekkor már együtt lesz az egész városi tanács, továbbá jelen lesz Budanovics Lajos püspök, Rafics Balázs püspöki vikárius, plébános.

A város házán tanácskozni fognak a felállítandó francia leánygimnázium, a francia elemi iskola és kisdudóv ügyében és mindazt megfogják beszélni, ami ezen tanintézetek mielőbbi felállításához szükséges, hogy azok a lehető legrövidebb időn belül megkezdhesék működésüket.

A tanácskozás után a Beograd-szálloda külön termében diszebed lesz a vendégek tiszteletére, amelyen huszonötven vesznek részt. Ehbéd után a vendégek Palicsra rándulnak s délután meglátogatják a francia klubot, ahol tiszteletükre teadélutáni rendeznek.

A vendégek délután öt órakor utaznak vissza Beogradba.

Utszéli levelek

Irta: Govorkovich János

Bécs, 1928. október.

Állok a Graben végén, ott ahol négy, öt ucca kis teret alkotva torkollik a térre. Visszaküldöm gondolatimat a régi időkbe, elköcsikázatom az árnyak világába, végigsétáltatom a Biedermeier korszak uccáin, terein, amikor ott még krinolin leányasszonyok és fatermörderes »arszlánok« ringatták festői mezbe bújtatott természetüket és lóbálták elefántcsontos gombu sötétapálcáikat. És valamiféleképpen visszakívánom ezeket a napokat.

Az autótülkölésen, a nagyváros zaján át mintha hallanám Schubert »Ständchen«-ét valahonnan messziről, elérhetetlen távolságból... A nagy autóbuszok átalakulnak. A színük a régi kedves postakocsik tündöklő sárga fénye. Egyenes vonalaik ivbe hajlanak, felül kiszélesednek, a nagy üvegablak három részre oszlanak és szőkefürtös leányfej küldi rajtuk át, hozzám mosolyát és szürke cilinderes gavallér a Stecheren keresztül féltékeny pillantását. A pestisoszlop felhők között fürdő márványalakjai megelevenednek, életet, színt öltenek magukra és tarka fátylakat lebegtetnek felém... Színes álmok: a fantázia gyermekei.

Nem szeretném, ha a rohamosan fejlődő technika rádióáramja szétszaggatná ezeket a képeket, a repülőgépek sólyomszárnya elkapná az ábrándok fonálát... A langyos délután fáradtan ereszkedik le a térre, a nappali élet elpihen, a tájékat lassan ködbe vonja a lecsukódó szemek szürkösége. És nemsokára felcsillan majd a tündéreste mesterséges csillagjátéka. Piros, sárga, kék, zöld lángbetűk villámlanak majd az éjszakába, beleszillogtatva a modern reklám áldását — átkát. Nem akarom bevárni az ezeregy éjszakának ezt az ujjászületését és tovább viszem az ábrándjaimat a szűk uccákon át oda, ahol még nem csiszolódik le a nemes patina a mult századokból itt felejtett épületekről.

... A Maria am Gestade porladozó kövei előtt állok. A történelem mélységéből felszálló füst fekete árnyakat festett a hatalmas kőköcskákra... A portálok mozaikjai ácsilognak rajtuk. A porfátyolos ablakok égfelé nyújtják csucsiveiket, mint valamikor az idejártó hívek imádságos lelkeiket.

A templom keskeny, a tere szűk, a kapucinusok alatt állg férnek el az összehúzódó öreg kőszentek kilencszázéves hajlékukban. A sokszegletű ósdi tornyot kősisak koronázza, nemes vonalai összeolvadnak a délutáni szürkülettel, az alkony köde lágyan simogatja ormát. Talán elhozta magával az ósidők szellemét, az esti látogatónak.

Az átellenes sarkon őstestvérek: a multból ittfelgett paloták. Ezeket bár a későbbi kor szülte, de összecöregedtek a templommal, mint a huszéves menyecske hatvanéves férjével. Két oldalt lépcsők vezetnek lefelé a modern városba — a mai életbe.

Nem ezt az utat választom. A templom háta mögött szűk ucca vezet korhadtt, régi emlékek felé.

És rovom a szűk uccákat. Házaik titott-kopottak, a vakolat lekivánczik róluk. A vásott kövezeten nehéz a járás, mintha a lábukat vonná a századok ólomsulya. Alacsony körives kapukon túl tágas, négyszegletes udvarok, mélyükben csevegő asszonyok, lányok, ugránczó proletárgyermekek. Beszédük hízegőn lágy: a generációkon átszövődő bécsi dialektus.

Az üzletekben felcsillan a lámpafény, sárga világosságot küldve a sötét járdára. A fehérkötényű hentes a szomszéd boltos kisasszonnyal enyeleg, a vasalónő a házmester kis lányának fejét simogatja. Az alkony csendje mindig közelebb vonul, eltompítja a csevegést, elnémitja a nappali zajt és a fáradt nyugalom szétterjed, leereszkedik a szelid esti hangulat. De az álmos estét egyszerre elüzi a zene, a szomszéd uccában felcsendül a dal. És felemelkednek a szempillák, kíváncsiság ül az arcokra — megmozdulnak az uccák. Tágra nyílnak az emeleti ablakszemek, elhalnak a siető léptek, pillanat alatt csoportba verődik az ucca népe.

Öt fiatal ember pengeti a gitárt, szárnyal a tenorhang, melegen kíséri a bariton, utána rezeg a basszus... Vándormadarak — repülő dalmokok.

És visszavarázsolja az elsárgult idők romantikáját a feledésbe ment régi ének a szerelmes lovagról és a várkisasszonyról. Már teljes az illúzió. Körülnézek, hogy nem látok-e díszes libériába öltözött inasokat hordszéket cipelni, ahonnan herceggkisasszony lebegtetli csipkekendőjét a dalmokok felé. De herceggkisasszony nincs sehol — helyette bőkezű közönség... Fehér hópehelyek hullanak az ablakokból: papírba gönygyölt pénzdarabok. A házmester kislánya szorgalmasan szegegeti és nyújtja a hegedősöknek.

A vándorarcokon hálás mosoly, a szemekben nedves melegség és bucsuzól felhangzik a háladal: *des Sängers Dank*. Ez a kis jelenet csendes megelégedést lop a munkától fásult szívekbe, meleg derűt a fáradt arcokra... most már jöhet az álmok éjszakája.

Milyen szép az, amikor az álmok valóra válnak. Ha az életet utánzó művészet testet ölt, ha a költő képzelete átvetíti a benne fogamzott képet az élet

vásznára... Az árnyak mozognak, a szellemekben vér kering, a költeményből élet lesz — a szindarabból valóság...

Az akadémiai színház repertoírján van a »Mai Leányok.« Mult ősszel megnéztem a darabot, a tárgya: öregedő nagybácsi és a modern kis unokahug, aki szerelmes az öreg urba. Ez nem látja, nem érzi ezt a szerelmet, nem vesz róla tudomást és agglegényi vágyait más irányban elégíti ki. A modern gondolkozású kislány ismeri ezt a viszonyt, nem sir, nem sóhajtozik miatta, hanem könnyű kedéllyel, biztos győzelmi tudattal indít hadat a vetélytársnó ellen. Fegyverei erősebbek, mint a másiké... a fiatalság, a tisztaság. Az utóbbit érintetlenül juttatja diadalra és mint legnagyobb kincsét adja az öreg urnak nászajándéknak — az esküvő után.

Mikor egy évvel ezelőtt ezt a darabot láttam, az agglegény szerepét a bécsiek kedves színésze, az igazán nagy művész Treszler adta, a kislányt a nemrég

felbukkant csillag: Wagoner kisasszony. Treszler az érett férfiszépség mintaképe, akibe az ilyen kis baklis igazán beleszerethet. Sportedzett izmai, elegáns mozdulatai még fiatalságtól duzzadnak, bár hófehér haja elárulja a korát. A darab meséje olyan kedves, a két főszereplő művészi játéka olyan megkapó volt, hogy a jeleneteket híven megőriztem emlékezetemben.

... És most következik az élet játéka. A Dorotya-uccai evangélikus templommal szemben levő sarkon vendéglő van, itt szoktam ebédelni. Kifáradva a gazdag bécsi képtárak tanulmányozásában, most is idejöttem, hogy a testi táplálkozásnak is eleget tegyek. A szűk uccán autók sorakoznak rëndben és várják a menet: elegáns fehér haju öreg ur, rugalmas fiatal lépésekkel, karján a fiatal mosolygó szemű menyasszony: Treszler és Wagoner kisasszony.

Igy cserélték fel a színpadi szerepüket az életével.

Az amerikai elnökválasztás előtt

Hoover feltétlenül győz — A demokraták a Ku-Klux-Klan ellen

Baltimoreból jelentik: A szokatlan hévvel tomboló elnökválasztási küzdelem utolsó hetébe lépett.

Általános vélemény szerint Hoover köztársasági jelölt győzelme elvitathatatlan.

A helyzet ismerői nemcsak az általános politikai szituációból és a próbaválasztások számszerű adataiból következtetnek a köztársasági párt győzelmére, hanem abból is, hogy a nagytőke teljesen Hoover mögé állt.

Smithen már csak a csoda segíthet.

Az agitáció november negyedikének közeledtével órá-

ról-órara hevesebbé válik. A demokraták erejüket Newyork-államba összpontosítják, ahol a küzdelem az előjelek szerint rendkívül heves lesz. Hoover egy-két nap múlva befejezi agitációját és visszatér szülővárosába, a kaliforniai Paloaltóba, ahol bevárja az eredményt. Smith, Newyork államának kormányzója, a demokrata párt jelöltje, Baltimoreban nagy választási beszédet mondott, amelyben elsősorban

a Ku-Klux-Klan szervezet ellen foglalt állást és megtámadta a köztársaságiak prohibíciós tervét, mely szerint pusztá képmutatás és nyerészkedési vágy.

Megjelentek a Minerva-naptárak

Ingyen Gárdonyi regény, történelmi elbeszélés, népdalgyűjtemény és vallásos elbeszélés a naptárakhoz

A Minerva-nyomda évről-évre gazdag, színes és változatos tartalommal megjelenő magyar naptárait jól ismeri a Vajdaság iparos és gazdaközönsége. Ezek a naptárak modern, izléses köntösben és az aktuális olvasnivalók gazdag tárával ugyan, de mégis

a régi kalendáriumok nemes hagyományait tartják ébren.

Átmentik a mai zürzavaros világba azokat a tradíciókat, amelyek évszázadokon keresztül minden iparos és gazdaházban nélkülözhetetlen olvasmánnyá tették a kalendáriumot. A naptár az iparosnak, a gazdának és egész családjának a legjobb, leghívebb barátja, tanácsadója, mulattatója és orvosa. A hosszú téli esték egyhangu unalmát friss színekkel élénkíti fel a kalendárium, amelyet mindig elő lehet venni, mindig el lehet olvasni és minden alkalommal

új és új érdekességeket fedez fel benne az olvasó

A mestergerendán pihenő kalendárium nem hiába volt sok száz éven keresztül fontos és elengedhetetlen tényezője minden gazdaháznak, mert a naptár minden hívét és megvásárlóját

megtanította a betű szeretetére és az érdekes, mulattató, hasznos történeteken keresztül az ismereteket gyarapította.

Ezekon kívül is nélkülözhetetlenné teszi a naptárakat a hosszú évek tapasztalatain alapuló tanácsadó, amelyet a gazdasági élet minden ágára vonatkozólag, az időjárás változását illetőleg megtalál bennük az olvasó.

A Minerva-nyomda ebben az évben is öt gazdagabbnál-gazdagabb tartalmu naptárkiadvánnyal bizonyítja be azt, hogy a kalendáriumokat milyen bőkezűen, színesen és változatosan lehet összeállítani. A Minerva-naptárak a Vajdasági Magyar Naptár, a Gazdák Naptára, a Petőfi Naptár, a Kis Naptár és a Jézus Szent Szíve Naptár ezidén is meglepetést és örömet fognak kelteni tartalmukkal éppen úgy, mint kiállításuk szépségével. A Kis Naptár kivételével valamennyi kalendáriumhoz egy-egy érdekfeszítő tartalmu külön olvasmányt is mellékel a kiadó.

Örvényben

A népszerű Vajdasági Magyar Naptár ebben az évben Gárdonyi Géza lebilincselő meséjű parasztörténetét, az Örvényben című kis regényt nyújtja külön mellékletül olvasóinak. A naptár ezenkívül százesztendősi jóvendőmondót, az ünnepek pontos dátumát és időrendjét, a csillagászati jelenségek 1929. évi rendjét, az állattenyésztés, a gyümölcsstermelés és földművelés körébe vágó népszerű ismeretterjesztő cikkeket és a Jugoszláviai országos vásárok pontos jegyzékét is tartalmazza.

A gazdag ismeretterjesztő részen kívül változatos és érdekfeszítő tartalmu szépirodalmi részt is talál az olvasó a Vajdasági Magyar Naptárban. Józsi történetek, tréfák, adomák, igaz történetek, kalandos elbeszélések hosszú sora tarkítja a domos kiállítású naptárt, amely

az egész téle kifogyhatatlan olvasnivalóval és szórakozással szolgál.

Haláltánc

Táncolnak, táncolnak

a sári legények

a sári tvóban,

köztük van, köztük van

Darvas Kís Kelemen,

Nem eszik, nem iszik,

Se a táncba nem áll.

Igy kezdődik a Haláltánc című, megragadó szépségű székely népballada, amelyet a Magyar Népdalok Gyűjteményében, a Minerva Petőfi Naptárának gazdag tartalmu kiadón mellékletében találunk. A mellékletben a magyar népdalokon kívül magyar és székely népballadák megragadó szépségeit élvezheti a Petőfi Naptár olvasó közönsége.

A naptár százesztendősi jóvendőmondóját, az ünnepek pontos sorrendjét, rendeletek táráit, a névnapok jegyzékét és az országos vásárok jegyzékét tartalmazza, a szépirodalmi részben pedig Petőfi Sándorról, a halhatatlan magyar költőről hoz érdekes olvasnivalókat. Természetesen a Petőfi Naptár is egész sorát tartalmazza a józsi történeteknek adomáknak, tréfáknak, gyönyörű verseknek és megható történeteknek.

Királyválasztás Majsán

A Gazdák Naptára, a vajdasági gazdaközönség népszerű, kedves olvasmánya, a Királyválasztás Majsán című érdekfeszítő humoros regényt adja olvasóinak ingyen mellékletül. A szövegrészben ismeretterjesztő cikkeket, kis történeteket, verseket, tréfákat és neveltető adomákat hoz a közel kétszáz oldal terjedelmű izléses kiállítású, jó papírra nyomott naptár, amely ebben az évben is el fogja foglalni az öt megillető helyet a gazdaközönség szeretetében és megbecsülésében.

Ki volt Assisi Szent Ferenc?

Isten szolgájának és barátjának, Assisi Szent Ferencnek és Páduali Szent Antalnak élettörténetét közli a Jézus Szent Szíve Naptár ingyen melléklete. A regény címe: Assisi Szent Ferenc és Páduali Szent Antal története és a két szent életét, munkásságát és halálát meséli el érdekesen. A naptári rész a Jézus Szent Szíve Naptárban is gazdag és ismeretterjesztő tartalmu. A szépirodalmi közlemények a vallásos életből veszik a tárgyukat és megragadó szépségű apró történetek sorakoznak egymás mellett a kétszáz oldalas vastkos naptár lapjain.

Kis Naptár

A Kis Naptárban ugyancsak megtaláljuk az összes kalendárium közleményeket, a szépirodalmi rész pedig, amelyben kisebb történetek, vidám kalandok, tréfák és adomák sorakoznak, elmulattat, elszórakoztat bennünket.

Eckener szerint a Graf Zeppelin nem alkalmas a rendszeres oceáni utasforgalom lebonyolítására

A léghajó az újfoundlandi partvidéken súlyos veszedelemben forgott Eckener hangsúlyozta, hogy erősebb konstrukcióju és gyorsabb léghajót kell építeni — A léghajó ingyenutasát színházak és filmvállalatok fényes ajánlatokkal halmozzák el

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin le szállása — mint már jelentettük — csütörtök reggel a friedrichshafeni repülőtéren összegyűlt óriási tömeg határtalan lelkesedése mellett ment végbe. Hét óra felé már látni lehetett alulról, hogy a fedélzeten nagy a sűrűség, készülnek a horgonyköteleket lebo csátani. Kigyulladtak a piros és zöld vetítő fénysugarak, széles fénycsóvát vetettek a földre, jelezvén ezzel, hogy hol álljon fel a légénység.

A fényesen kivilágított kabínablakoknál megjelentek az utasok és zsebkendőikkel integtek.

Lent pedig nem tudott hová lenni örömmámorában a sok ezer ember. Most a hajó orrából zászlóval utasok és mingyárt azután lebo csátották a köteleket.

Az üdvözlésre megjelent a hangár előtt a württembergi elnök képviselője, a kormány tagjaival, *Guehard* birodalmi miniszter, a Zeppelin-művek igazgatósága, élén *Dürr* vezérigazgatóval, az egész mérnöki kar.

A hangár előtt várakozott dr. Eckener felesége és leánya

a Zeppelin kapitányainak, *Lehmann*-nak, *Flemming*-nek és *Schiller*-nek családtagjai körében.

Zugott a hurrá és a hoch, a Zeppelin-művek és Friedrichshafen városa zenekara felváltva a német és az amerikai himnuszt játszották, a léghajó pedig még egyre manővrozott, kereste a kikötésre alkalmas helyet, majd

hét óra 10 perckor szerencsésen sikerült a kikötés.

A léghajót lassan vontatták a csarnok felé és leövekeltek. Elsőnek dr. Eckener száll ki. A tömeg mámorosan éltette a parancsnokot, a Zeppelint és Németországot. A zenekar előbb a német, aztán az amerikai himnuszt játszotta, de a zenekar hangjait túlharogta a tömeg hurrázása.

A hivatalos üdvözléstől eltekintettek, mert nemcsak az utasok, hanem a személyzet tagjai is nagyon ki voltak merülve. Csak dr. Eckener nem térhetett még pihenőre, mert őt a Zeppelin-művek igazgatósági épületének dísztermében doktoravatásra várták.

A freiburgi egyetem tanácsa ugyanis a sikeres oceáni ut emlékére dr. Eckener és *Dürr* vezérigazgatót az egyetem böcsészeti korának díszdoktoraivá választotta

és még délelőtt adta át az egyetem rektora a gyönyörű okleveleket.

Este a Zeppelin-művek igazgatósága adott lakomát a léghajó építő mérnökök, tisztviselők és a munkások számára. A banketten dr. Eckener és három kapitányán kívül valamennyi utas is megjelent.

A Graf Zeppelin bevontatása a hangárba rendkívül nehezen ment. A léghajót kétszer meg kellett fordítani, míg a keleti kapu elé jutott és be lehetett a csarnokba vontatni. Rendkívül hátráltatott minden mozdulatot az óriási embertömeg is, amely áttörte a rendőri és katonai zárókordont és a gondolatokat közlelőta.

6920 kilométer 68 óra

A Zeppelin utinaplójából megállapították, hogy a léghajó Lakehursttől Friedrichshafenig 6920 kilométert tett meg és utájeje 68 óra volt.

Eszerint a Graf Zeppelin óránként 102 kilométeres átlagos sebességgel repült.

A Zeppelin 49.745 levelet és 51.938 levelezőlapot, azonkívül néhány száz expressz csomagot hozott Amerikából. Minthogy az amerikai postatárfán felül uncianként egy dollár különdíjat és levelezőlapokra 50 centet számított a newyorki posta, tehát az egész postaszállítvány után a német birodalmi postaigazgatóságnak 75.713 dollár jutott.

Eckener nyilatkozata német földön

Dr. Eckener kevéssel a léghajó elhagyása után beszélgetést folytatott a Wolff-iroda különtudósítójával, akinek ezeket mondta:

— Utunk utolsó része sűrű ködön át vezetett, úgyhogy a hajózás nem volt valami könnyű. Elnél fogva egész éjszaka le nem hunytuk szemünket. A sűrű köddel magyarázható, hogy a szárazföldről többször kértünk helyzeti jelentést. A gőzösök is pontosan támogattak bennünket utunkon. A léghajó fényesen bevált és

az oceáni utnak gyakorlati eredményeként megállapíthatjuk, hogy a rendszeres oceáni for-

galem lehetőségéről bizonyosságot adtunk.

Az Amerikába való átkelésnél mutatkozó akadályok természetesen súlyos helyzetbe hozták a vezetőket, de épen az a körülmény, hogy idegen segítség nélkül folytathattuk utunkat és repülés közben végre tudtuk hajtani komoly javításokat, nyújtotta a legfőbb garanciát a hajó biztonsága mellett. Fényesen beváltak a Maybach-motorok is. Az egész uton semmiféle zavar nem volt a gépekkel.

A potyautas milliárdos lesz

A Graf Zeppelin megérkezésekor nagy ujjongással üdvözölték a léghajó ingyenutasát. *Terhune* az amerikai konzul és a rendőrök élé vezették, akik kivallatták. A fiatalember a Wolff-iroda különtudósítójának elmondta, hogy a léghajón kapott enni, inni, de alaposan befogták munkára. Már

két órával az elindulás után előmászott buvóhelyéről.

Dr. Eckener csak mosolygott, amikor eléje vezették. Aludni ott feküdt le, ahol éppen hely volt. Megérkezése után az újságírók és a fényképészek mind őt keresték. Nem akar hosszabb ideig Németországban maradni és azt reméli, hamarosan visszatérhet Amerikába.

A friedrichshafeni léghajóvállalathoz temérdek levél érkezett a potyautas számára, de táviratok is jöttek.

Varietésszínházak, filmvállalatok, nagy áruházak ajánlatokat tesznek Clarence Terhunenak,

magas összegeket kínálnak, ha orfeumban vagy dalcsarnokban mint külön szám lép fel, vagy moziban mutatgatja magát, filmfelvételeket akarnak róla csinálni. berlini előkelő szállodák felajánlják neki, hogy négy héten át minden jóval ellátják, sőt a saját költségükön küldik haza Amerikába, mert óriási forgalmat remélnék érteik számára, ha a léghajó első potyautasa náluk ebédel és vacsorázik.

Annyi bizonyos tehát, hogy ha a léghajón nem is volt valami kellemes dolga Clarence Terhunenak, mert a konyhában edényt mosogatott, evőeszközöket fényesített és nemcsak az utasoknak, hanem az egész személyzetének cipőit kellett tisztogatnia,

most kellemes és kényelmes időöltés vár rá s annyi pénzt kereshet, amennyit csak akar. Egyelőre azonban a stuttgarti amerikai konzulnál kell maradnia, aki védőszárnya alá fogadta.

Még egy utas utlevél nélkül

A Graf Zeppelin utasai elragadtatással beszélnek uti benyomásaikról. Az egyetlen női utas kijelentette, hogy utazását éppenséggel nem tekinti hőstetnek, mert minden elképzelhető kényelme megvolt. Nagy érdeklődést keltett *William Ullmann* nevű utas esete.

Ullmann kevéssel a léghajó elindulása előtt az érdeklődő közönség soraiban volt és tréfálkozva azt mondta, hogy a viteldíjon felül még 4000 márkát ad, ha elviszik Európába. Nagy volt a csodálkozása, amikor ajánlatát elfogadták. Ugy ahogy volt, utlevél és csomag nélkül felszállt a Zeppelínre. Amerikából közben megérkezett a stuttgarti főkonzulhoz a hivatalos utasítás, hogy Ullmann azonnal lássa el a szükséges irásokkal.

A Graf Zeppelin kritikus éjszakája

A Graf Zeppelin utasainak elbeszélése után ítélve a második ut a legsúlyosabb próbája volt a léghajó teherbíró képességének.

Különösen az újfoundlandi partvidéken volt az időjárás rendkívül kedvezőtlen.

A léghajónak viharokkal, hóviharokkal és je-gus áramlatokkal kellett megküzdeni

és a Franciaország feletti utszakasz is igen nehéz volt, mert itt is viharokba került a léghajó, nem is szólva a sűrű éjszakai ködről, amely lehetetlenné tette a tájékozódást. A motorok az egész uton a legteljesebb precizitással működtek és egyetlen egyszer sem mondták fel a szolgálatot.

Az újfoundlandi utszakasz veszedelmeiről Eckener is megemlékezett azon a banketten, amelyet a léghajó utasainak tiszteletére rendeztek és elmondta, hogy

a rettenetes orkánban órákon át az az érzésük volt, hogy a léghajó minden pillanatban a tengerbe vágódhatik.

A Zeppelin utasainak fogalmuk sem volt arról, hogy mennyire éjszakra sodorta őket a vihar és csak Fried-

richshafenbe való megérkezésük után olvasták az újságokból, hogy merre jártak.

— A kettős amerikai ut tapasztalataiból — monddta Eckener a banketten tartott beszédében — most le kell vonnunk a tanulságokat. A léghajó tanúságot tett teljesítő képességéről, le kell azonban szögezni, hogy

sokkal erősebb konstrukcióju léghajóra van szükség és a Graf Zeppelin nem jön többé számításba, mint rendszeres oceáni utasforgalomra alkalmazható közlekedési eszköz.

Gyorsabb és erősebb léghajókat kell építenünk, ha rendszeres utasforgalmat akarunk létesíteni Európa és Amerika között. Csak, aki átélte a kritikus újfoundlandi éjszakát, tudja megérteni, hogy miért tűntek el az újfoundlandi partvidéken sorban azok a pilóták, akik az óceán átröpülésére startoltak.

A bankett után a Zeppelin-művek alkalmazottai fátylós felvonulást rendeztek Zeppelin gróf sírjához.

Az optánstárgyalások november 15-én kezdődnek Rapallóban

Báró Sztérényi József betegsége miatt elhalasztották a tárgyalásokat

Bukarestből jelentik: *Argetoianu* helyettes külügyminiszter csütörtökön hivatalos közlést kapott a magyar diplomáciai ügyvivőtől, hogy báró *Sztérényi* József, a magyar-román optánskonferencia első delegátusa magyar részről, megbetegedett és nem lehet november 5-én Rapallóban, amikor megállapodás szerint az egyeztetési tárgyalásoknak meg kellett volna kezdődniük.

A magyar kormány erre való tekintettel felkérte a román kormányt, hogy halassa el a rapalloi tárgyalások kezdetét november 15-re *Argetoianu* teljesítette a kérést úgyhogy az optánstárgyalások november 15-én fognak Rapallóban megindulni.

Megcsalta a pénzhamisítót Különös feljelentés a becskerekai rendőrségen

Becskerekről jelentik: A becskerekai rendőrség megkeresésére Kikindán letartóztatták és a becskerekai rendőrségre szállították *Gyorgyevic* Gyorgye kereskedőt. Gyorgyevic ellen *Leichinger* Feodor, a pénzhamisítás miatt letartóztatott becskerekai kereskedő tett feljelentést, amelyet levélben küldött el a noviszadi fogházból a becskerekai rendőrségnek.

A feljelentés szerint Gyorgyevic Gyorgye furfangos módon megcsalta *Leichinger* Feodort, amíg az a fogházban ült. *Leichinger*nek Becskerekben Balkanszka ucca 5. szám alatt vegyszeti laboratóriuma volt, ahol likőröket, rumot és esszenciákat állított elő. Mikor *Leichinger*t a rendőrség pénzhamisítás miatt letartóztatta, megbizta Gyorgyevicet az üzlet vezetésével és pedig olyan kikötéssel, hogy az üzlet jövedelméről apjával, *Leichinger* Jánossal számoljon el.

Múltak a hónapok, de Gyorgyevic soha sem számolt el *Leichinger* Jánossal, bár az folyton sürgette az elszámolást. Mikor aztán *Leichinger* János végre erőlyesen lépett fel vele szemben, Gyorgyevic elutazott Noviszadra és ott a fogházban felkereste *Leichinger* Feodort, akivel aláíratott egy iratot, amelynek tartalmáról azt állította Gyorgyevic, hogy az a köztük létrejött szóbeli megállapodás írásba foglalása. A rövid beszélgetési idő alatt *Leichinger* nem ért rá elolvasni az irást, hanem olvasatlanul aláírta.

Csak később derült ki, hogy a nyilatkozat tartalma az volt, hogy *Leichinger* felhatalmazta Gyorgyevicet, hogy az üzlet jövedelméből tizenhatezer dinárt fizessen az apjának, negyvenezer dinárt pedig fordítson adósságok kifizetésére. Miután pedig semmiféle negyvenezer dináros adóssága *Leichinger*nek nem volt, nyilvánvaló a feljelentés szerint, hogy csalás fozog fenn.

A feljelentés alapján a becskerekai rendőrség elő akarta állítani Gyorgyevicet, de akkorra ő már elűnt Becskerekről. Miután a rendőrség megtudta, hogy Gyorgyevic Kikindára költözött, megkereste az ottani rendőrséget, hogy tartóztassa le és szállítsa Becskerekre, ami meg is történt.

Gyorgyevic a rendőrségen kihallgatása alkalmával nagyon gyanusan viselkedett: szerbnek mondta magát, de nem tud egy szót sem szerbül. Elmondta, hogy Romániából jött Becskerekre és oda nem mehet vissza, de hogy miért, azt nem hajlandó elárulni. A rendőrségnek az a gyanuja, hogy a Gyorgyevic név csak álnév és nem tartják lehetetlennek, hogy a pénzhamisításban is szerepe volt.

Az állítólagos Gyorgyevicet átkísérték az ügyész-ség fogházába.

Futballmérkőzés agyrázkódással

Sulyos szerencsétlenség a szombori Sport—Zsak mérkőzésen

Szomborból jelentik: Sulyos kimenetelű szerencsétlenség történt szerdán délután Szomborban, a Szombori Sport és a Zsak mérkőzésén. A játék hevében Spreitzer József, a Sport balösszekötője oly sulyosan megrugta az ellenfél kapusát, Vujkovic Stevánt, hogy a szerencsétlen hirtelen agyrázkódást szenvedett és a kórházba kellett szállítani.

Szerdán délután a szombori csapatok részére serlegmérkőzést rendeztek és a sorsolás a Sportot a Zsakkal hozta össze. A játék rendkívül izgalmas lefolyású volt és ennek tulajdonítható a bekövetkezett szerencsétlenség is. A második féldőben nagy kavargás támadt a Zsak kapuja előtt, Spreitzer József, a Sport egyik csatárjátékosa épp a labdába akart rugni, amikor Vujkovic kapus a veszélyes góllhelyzetet látva, rávetette magát Spreitzer lábára, hogy megakadályozza a rugásban. Vujkovic azonban fejével Spreitzer lendülő térdének esett és a következő pillanatokban mozdulatlanul terült el a földön. A mérkőzést vezető Molnár bíró csak akkor vette észre, hogy mi történt, amikor a közönség nagy lármával felhívta rá a figyelmét. Azonnal lefújta a mérkőzést és kivitte

a pályáról az eszméletlen játékos, majd amikor megállapította, hogy Spreitzer részéről nem volt szándékosság, minden további nélkül jelt adott a játék folytatására. Időközben a szerencsétlenül járt futballistát a mérkőzésen jelenlevő dr. Gergurov Sztóján orvos megvizsgálta és látva, hogy a sérülés sulyos, intézkedett, hogy azonnal vigyék kórházba, ami meg is történt. A kórházban dr. Csovic Nádó főorvos vizsgálta meg Vujkovicot és megállapította, hogy agyrázkódást szenvedett, azonkívül a homlokcsontja behorpadt, ami állapotát rendkívül sulyossá teszi.

A rendőrség megindította a nyomozást és Martynovics György helyettes rendőrfőkapitány utasítására Spreitzert a mérkőzés után, a korzón letartóztatták és a rendőrségre szállították.

Vujkovic az éjszakai órákban nyerte vissza eszméletét, mire a rendőrség kihallgatta. Vujkovic kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy a történetért Spreitzert nem terheli felelősség és nem kívánja a megbüntetését. A rendőrség Vujkovic vallomása alapján Spreitzer ellen beszüntette az eljárást és csütörtökön délelőtt szabadon engedte.

Egységes ügyvédi díjszabás a Vajdaságban

A semmitőszék polgári tanácsa és a felelbiteli bíróság elnöki tanácsa egységes ügyvédi díjszabást dolgozott ki

Noviszadról jelentik: A vajdasági bíróságoknál eddig nem volt egységes ügyvédi díjszabás, ami sok zavart okozott. Az alsófokú bíróságok nem tudtak tájékozódni, mert a felelbiteli bíróság más ügyvédi díjszabást alkalmazott és a semmitőszék is más díjszabás szerint állapította meg az ügyvédi munkáért járó díjazást.

A semmitőszék polgári tanácsa és a felelbiteli bíróság elnöki tanácsa közösen egységes ügyvédi díjszabást dolgoztak ki, amelynek nemcsak az ügyvédek jogos igényeire, de a jogkereső közönség érdekeire is messzemenően figyelemmel voltak.

Az új ügyvédi díjszabást polgári perekben csak átlagos ügyvédi munkánál kell alkalmazni, egyébként csak mint irányadó alkalmazandó. Az ügyvédi munka egyforma elbírálás alá esik, akár alsóbbfokú, akár felsőbb bíróságoknál végzik. Birólag kinevezett ügygondnokok és házasságvédők díjait ettől a tarifától függetlenül fogják megállapítani, a végzett munka és a per tárgyának értéke szerint. Az örökösödési perekben az az érték szolgál alapul, amely iránt az örökösödési pert megindították. A házassági és státuszperekben— ha vagyongényt nem érvényesítenek — alapérték 5.000 dinár.

A bíróság az ügyvédi költség megállapításánál megítéli a készkiadásokat és a munkadíjat. Az ügyvédi díj megállapítása szempontjából a végzett mun-

kát négy csoportba osztják. Az első csoportba tartozik: kereset, a fizetési meghagyási kérvény, az ez ellen való kifogás, az indokolt felelbités, az újrafelvételi kérvény, végrehajtás foganatosítása, kérvény ingatlan nyilvános eladásának elrendelése iránt, ügyvéd elleni panasz, az első két érdemleges tárgyalás, makacsági ítélet, valamint tárgyalások, amelyen bizonyítási eljárás felvétetik. A második csoportba: a folytatólagos tárgyalások, tárgyalások az újrafelvételi bíróságok előtt, igazolási tárgyalások, előzetes bizonyítás és felszámolási tárgyalás és ezekben az ügyekben felelbitések. A harmadik csoportba: perfelvételek, meg nem indokolt felelbitések, észrevételek, válaszok, igazolási kérelmek, házassági közösség visszaállítása iránti kérelmek, letétek iránti kérelmek, helyreigazítási kérelmek és ítélet kiegészítése iránti kérelmek, továbbá a régi eljárás szerinti kérelmek és jegyzőkönyvi tárgyalások tartoznak. A negyedik csoportba: az ellenmondások, kérvények, feljelentések, megjelenés ítélet kihirdetésnél, továbbá megjelenés olyan esetekben, amikor kölcsönös megegyezéssel elhalasztják a tárgyalást és perbelépés esetén.

A többi fel nem említett munkákat a bíróság belátása szerint fogja díjazni. A készkiadásoknál felszámítható az utóköltés és pedig másodosztályú vasutijegy, kocsis stb. és a szükséges apró kiadások, ha az ügyvédi munkát az ügyvéd lakhelyén kívül végzi.

Jó üzlet a beszélőfilm, de — fejfájást okoz

Temesvárott megbukott a beszélő-film

(A Bácsmegeyi Napló temesvári munkatársától.) Az Amerikából származó éneklő, beszélő és zenélő filmet Temesvárott is bemutatták. Beszélő film. Talkie. Ahogy az angol mondja a maga száraz nyelvén. Sikerül-e megtörnie a közönség ellenszenvét a beszélő filmmel szemben és főleg le tudják-e majd küzdeni azokat a nehézségeket, melyek megdönthetetlen bástyák gyanánt állják el az utját a siker felé? Ezek a problémák izgatják szinte az egész világon a közönséget.

A sajtóbemutató előtt mindenki ideges. A mozi-igazgató véresre harapdálja száját. A film impresszáriója nyugtalanul sétál fel-alá, kísérelve izgatottan magyaráz kézzel-lábbal az újságírók egy kis csoportjának, akik látható szkepticizmussal várják a beszélő filmet. Egy csinos kis nő folyton locsog. Látszik rajta a jóakarát, enged mást is érvényesíteni, de most előbb kibeszéli magát, hogy azután nyugodtan hallgathasson. Miért csináljon konkurenciát a beszélő filmnek? Mellettem egy öreg ur csámcsog, közben a kétkezdés már messziről leolvasható arcáról. Szinte előre nevet a felsülésem. Hirtelen elsötétedik a terem. Megkezdődik az attrakció. Áhítatos csend.

Egy pályaudvar jelenik meg a vásznon. Vonat zaja, mozdony zihálása, fűtőlevegő, keréküzbörgés hallható. Ha behunyjuk a szemünket, tökéletes az illuzió, az állomáson vagyunk. A film perog tovább. Új kép. Hangárban vagyunk. A repülőgépet kitöltik. Kerek csikorognak, emberi lihegések, köhögések töltik meg a nézőteret. A hang jó, csak valami baj van. Állandó kíséret gyanánt, fölbosszantóan zug a készülék. Mint egy rossz rádió, olyan mellékszerep hallható. Most a vidékre kerülünk. Valahová messzire, egy kis faluba. Egy hatalmas tehenet vetítenek

Szegény állat vajjon mennyi gázsit kap ezért a vendégszereplésért? Talán még Jeritza hangját sem kísérik olyan figyelemmel, mint ennek a tehén primadonnának a bőgését. Sok száz liba gágog előttünk. Fűsiketítő zaj. Egy kis nő imádni való naivsággal érdeklődik, hogy csakugyan ilyen hangjuk van-e a libáknak? Ő szegény tudniillik eddig csak tranzszirova látott ilyen vadállatokat. Később egy láncra kötött farkaskutyával ismerkedünk meg. Bőszületen néz jobbra-balra és azután ugat. Szabályszerűn ugat. Azután a változatosság kedvéért üvölteni kezd. Hirtelen pár sorral előttem egy másik kutya felelget vissza vásznon levő kollegájának. A moziigazgató kutyája tisztességtelen konkurenciától tartva, kötelességének tartja a dühös ugatást. Általános derűtlenség. Szünet. Az impresszárió és az igazgató kidüllesztett mellel sétálnak. Megsimogatják a kutyát, de az még mindig dühösen morog. Biztos a Kellog-paktumra haragszik.

A második rész. A legelőkelőbb newyorki klubban vagyunk. A kivilágított parketten táncolnak a karcus miszkek szmokingos gavallérjaikkal. A zenekar játszik. Az aleluját. Bár ne játszaná. Ilyen rosszul, ahogy ennek a világhírű jazzband-nek a játékát visszaadja ez a zenélő film, még a kutyabagosi amatőr-zenekar sem játssza. Most a konferenciér beszél. Angolul. Recsegnek a szavak. Meghajtja magát és táncosnók jönnek. De félelmetes erővel jön a zöreje is. Szinte nem lehet semmit sem hallani, csak a lármát. De ez aztán olyan fejfájást okoz, hogy rövid percek alatt már kánkánt táncol a közönség. Most a Metropolitan büszkesége énekel. Azt hiszem, hitelrontás címén beperelné ezt a filmvállalatot, amely itt végérvényesen kompromittálta.

Világos lesz. A bemutatónak vége. Az impresszárió

és az igazgató eltűntek. Nincsenek sehol. Csak fejfájás van, de az aztán hatalmas. Az első zenélő, beszélő és éneklő film csődöt mondott Temesvárott. De a mozi nem. A pénztár előtt ember hátán. Mindenki hallani akarja a beszélő filmet.

Szegények! Ők még nem tudják azt, amit én tudok...

Ifj. Kubán Endre

Ahol minden házba betörnek

Bajsa két hónap alatt százötven betöréssel lopás történt

Bajsa-ról jelentik: Bajsa község lakosságát már hónapok óta egy szervezett rablóbanda tartja állandó rettegésben. A banda tagjai két hónap leforgása alatt több, mint százötven betöréssel lopást követtek el Bajsa-n és eddig minden esetben sikerült nekik kijátszani a hatósági közegek éberségét.

A több tagból álló banda tagjai, mint bizonyos jelekből megállapították, kedélyes emberek. Eddig ugyanis épp olyan eset sem fordult elő, hogy a rablók támadólag léptek fel, viszont gyakran rendeznek mulatságot a betörés színhelyén. Bár a községben majd minden este történik betörés a rendőrség tehetetlen a garázdálkodó tolvajokkal szemben, akik éppen olyan rejtélyes módon tűnnek el, mint ahogy jönnek.

Bajsa-n már kevés olyan ház van, ahol nem lártak betörők. A vállalkozó szellemű tolvajok éjjelenként négy-öt helyen is tesznek látogatást és azt visznek el, ami éppen a kezük ügyébe esik. A rejtélyes tolvajok minden csekélységgel megelégszenek: ellopják a félésszerből a fát, a goréból a kukoricát. Legutóbb egy helyről az éjszaka leple alatt tíz métermáza kukoricát vittek el, a szomszédoktól öt métermáza tűzifát, egy harmadik helyről két zsák lisztet. Két uccával feljebb, úgy látszik megéhezték, mert egy gazdálkodó kamrájában megettek fél oldal szalonnát és egy kenyeret. Ezután megszomjaztak és betörték egy vendéglőbe, ahol a söntésből kiitták a bort, majd tovább mentek.

A becskerekéi városi közgyűlés a munkásság szervezkedési szabadságáért

Vita a becskerekéi Munkás otthon bezárásáról

Becskerekről jelentik: Becskerek város képviselőtestülete pénteken délután közgyűlést tartott, amelynek napirendjén kisebb jelentőségű adminisztrációs kérdések szerepeltek.

Napirend előtt dr. Bratic Dusan földmivesszárny szólt fel és kérte a polgármestert, hogy hasonló kis jelentőségű napirenddel a jövőben ne hívják össze a képviselőtestületet. Dr. Szajlic polgármester válaszában rámutatott arra, hogy éppen a képviselőtestületi tagok kívánsága volt, hogy a közgyűlés napirendjén minél kevesebb pont szerepeljen. Ezután Makszimovics Andrija független munkáspárti képviselő szólt fel és tiltakozott a munkásotthon ismételt bezárása ellen.

— Szeptember másodikán — mondotta — bezárták a munkásotthon, mert ott egyes munkásvezérek képeit találták meg. Október tizenhétedikén már ki is nyitották a helyiségeit...

Dr. Dosen független demokrata közbeszölt: Igen, mert tisztviselőválasztások előtt álltunk.

Makszimovics Andrija... pár nappal később azonban ismét becsukták a becskerekéi munkásotthon.

Dr. Elmer németpárti közbeszölt: Ez azért történt, mert rosszul szavazták, akár csak mi.

Makszimovics Andrija ezután kérte a közgyűlést, hogy foglaljon állást a becskerekéi munkásotthon indokolatlan bezárása ellen és hasson oda, hogy a munkásság szervezkedési szabadságát ne korlátozzák.

Dr. Dosen Vojislav független demokrata, Makszimovics indítványával kapcsolatban kérdést intézett a rendőrfőkapitányhoz, hogy miért zárták le a rövid idő alatt kétszer egymás után a munkásotthon. Dr. Dimitrijevic Tihomir rendőrfőkapitány válaszában kijelentette, hogy a munkásotthon első ízben a belügyminiszter rendelete alapján záratta be, kevéssel utóbb a főispán rendeletére oldotta fel a zárlatot és néhány nappal később egy újabb bizalmas természetű belügyminiszteri rendelet alapján rendelte el a helyiség ismételt lezárását. Ennek a rendeletnek a szövegéről nem adhat felvilágosítást.

Beslic Nikola radikális emelkedett szólásra ezután is hivatkozott arra, hogy az előtte elhangzott beszédek során célzások történtek, hogy a munkásotthon bezárása és kinyitása, valamint a tisztviselőválasztások között összefüggés van. Ezt a feltevést Makszimovics a legkategorikusabban visszautasította. A maga részéről elfogadta Makszimovics Andrija indítványát és ő is kérte, hogy a közgyűlés foglaljon állást a munkásság szervezkedési szabadsága mellett. Makszimovics indítványát ezután szavazásra tették fel és a javaslatot a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Dr. Iszakovics Vojislav független demokrata felhívása után a közgyűlés áttért a napirendre, amelynek keretében kisebb adminisztrációs ügyeket tárgyaltak le.

Százötven méterre tolt maga előtt egy kocsit a szuboticiai személyvonat

A kocsis utasai figyelmeztetés ellenére is a sinekre hajtottak

Szentáról jelentik: Sulyos vasúti szerencsétlenség történt a Szubotica-szentai vonalon: a szuboticiai személyvonat Bogaras közelében elütött egy parasztszekeret, amelynek az utasai sulyosan megsebesültek, a kocsiba fogott ló pedig elpusztult.

Ravasz Nagypál János szentai gazda feleségével Csantavírről kocsin haza igyekezett. Amikor a sineken át akart menni, közeledett a szuboticiai személyvonat, amelynek vezetője már messziről látta, hogy a kocsit a sinekre akarják hajtani és vészfütyöt adott le. Ugyanez egy gyalogos is figyelmeztette a kocsit hajtó gazdát, hogy jön a vonat. Ravasz Nagypál azonban nem törődött sem a vészjellel, sem a figyelmeztetéssel, hanem ráhajtott a sinekre. Ekkor ért oda a vonat, amely elkapta a kocsit. Ravasz Nagypál a hatalmas lökés következtében kirepült a kocsiból, majd a mozdony tovább tolt maga előtt a kocsit mintegy százötven méternyire, miközben az asszony is kizuhant belőle, a ló meglöglött, a kocsit pedig darabokra tört. Ravasz Nagypál és felesége sulyos sérüléseket szenvedett. Mindkettőjüket beszállították a szentai kórházba. A szerencsétlenség színhelyére kiszállt *Máncs* Vojin szentai rendőrkapitány és megindította a nyomozást.

Megállapították, hogy a szerencsétlenségért csakis Ravasz Nagypál felelős, aki a figyelmeztetések ellenére is a sineken akart keresztül hajtani.

Nagyarányu aranycsempészést lepleztek le Beogradban

Egy zagrebi kereskedő hárommillió értékű aranyat csempészett az országba és az aranytárgyakat egy pénzügyminisztériumi főtisztviselő segítségével hamis fémjelzéssel akarta ellátni

Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség szerdán nagyarányu aranycsempészést leplezett le és az ügyben két letartóztatást eszközölt. A rendőrség letartóztatta *Engelstrath* Ernő állítólagos zagrebi kereskedőt és *Singelhuber* Pavle pénzügyminisztériumi főtisztviselőt, a fémjelző hivatal osztályának főnökét.

Az egyik beogradi hotel portásának szerdán feltűnt, hogy egy idegen ur, aki nappali szobát bérelt, nehéz bőröndjét felvitte a szobájába. Nemsokára egy ismeretlen ember üres kizitáskával ment fel a gyanus idegen szobájába és rövid idő múlva teli bőrönddel távozott. A portás rosszat sejtve értesítette a rendőrséget és a titkosrendőrök figyelni kezdték az idegent. Szerdán délután a detektívek éppen akkor halottak be a szobába, amikor a gyanus idegen egy másik ismeretlen ember társaságában volt. A detektívek a szobába lépve az asztalon nagy tömeg arany s ezüst tárgyat láttak. Az ágyon és a székeken szétszórva különböző értékű ékszerek és dukátok, arany és ezüst evőeszközök hevertek. A detektívek nyomban igazoltatták a két embert. Az egyik *Engelstrath* Ernő zagrebi kereskedőnek vallotta magát, a másik *Singelhuber* Pavle volt, a pénzügyminisztériumban működő fémjelző hivatal osztályfőnöke. Kitént, hogy *Engelstrath* a Moszkva-szállodában szállt meg, ahol a detektívek még egy arannyal telt nagy bőröndöt találtak.

A rendőrség mindkettőjüket letartóztatta és az Uprava Gradához kísérte. A fémjelző hivatal főnökénél két fémjelző készüléket találtak, amellyel az aranyakat akarták fémjelezni. A rendőrségnek az a feltevése, hogy az aranyat becsempésztek az országba, törvénytelen uton akarták fémjelezni és így akarták forgalomba hozni. Ilyen módon az államot hatalmas károsodás érte volna, ha tekintetbe vesszük, hogy egy Napoleon-dor fémjelzése tizenkét dinárba kerül és a csempészéssel rengeteg ilyen találtak.

Megállapították, hogy *Engelstrath* Bécsből érkezett néhány nappal ezelőtt és hogy egy hasonló nevű ékszerész Fiumében lakik.

A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban csütörtökön külön szakbizottság ült össze, hogy a lefoglalt nemesfémek értékét pontosan megállapítsák. Az arany és az ékszerek három hatalmas bőröndben a rendőrség épületében vannak és a bizottság becslése szerint a lefoglalt drágaságok értéke meghaladja a három millió dinárt. A Napoleon aranyakon kívül nagyon sok fülbevalót, gyűrűt, nyakéket és egyéb ékszereket is találtak a kofferokban. A rendőrség a leplezésről pénteken értesítette a pénzügyminisztériumot, ahonnan *Matovics* Bóza minisztériumi osztályfőnök a vizsgálat lefolytatása végett Zagrebba utazott.

A letartóztatott *Engelstrath* és *Singelhuber* a rendőrségen már több ízben kihallgatták. *Engelstrath* kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a nagymennyiségű aranyat és ékszert becsempészte az országba. Beogradban felkereste *Singelhuber* t, aki régi ismerős

és megállapodott vele, hogy a fémjelzéseket az aranytárgyakra együtt fogják ráhamisítani.

— Ezért a szolgálatért — mondotta vallomásaiban *Engelstrath* Ernő — nagyobb összeget ajánlottam fel *Singelhuber*nek, akivel meg is alkudtunk.

Singelhuber ezzel szemben tagadta, hogy azért kereste volna fel barátját a szállodában, hogy ott az aranyat hamis fémjelzéssel lássák el. Második vallomásában a tisztviselő már beismerte, hogy néhány aranytárgyra valóban ráütötte a fémjelzést, de ezt minden ellenszolgáltatás nélkül, baráti szívből tette meg *Engelstrath*nak.

Beogradban nagy érdeklődéssel várják a feltűnést keltő hamisítási ügy további fejleményeit.

TÖZSDE

Zürich, nov. 2. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.305, London 25.20, Newyork 519.675, Brüsszel 72.22, Milánó 27.215, Amszterdam 208.50, Berlin 123.80, Bécs 73.10, Szófia 3.7525, Prága 15.40, Varsó 58.225, Budapest 90.615, Bukarest 3.135.

Beograd, nov. 2. (Zárlat.) Páris 223.48—221.48, London 276.18—275.48, Newyork 56.96—56.76, Genf 1097.10—1094.10, Milánó 291.20—297.20, Amszterdam 22.87—22.81, Berlin 1358—1355, Bécs 802—799, Prága 169.17—168.37, Budapest 994.48—991.48.

Szombori terménnytőzsde, nov. 2. Buza bácskai vasut 245—250, rozs bácskai vasut 240—245, zab bácskai vasut 245—250, árpa takarmányi 64—65 kg. 250—255, tavaszi 67—68 kg. 275—280, tavaszi Baranya 69—70 kg. 290—295, új tengeri csöves 175—180, bab orig. 860—870, lisztek: 0gg 350—365, 0g 350—365, kettes 330—345, ötös 310—325, hatos 265—285, hetes 245—260, nyolcas 200—210, korpa finom 180—185. Irányzat: lanyha. Forgalom 284 vagon.

Noviszadi terménnytőzsde, nov. 2. Buza bácskai, felsőbácskai, tavaszi bácskai és szerémi 79/80 kilós 247.50—250, bánáti 242.50—245, bánáti paritás Vrsac 79/80 kilós 245—247.50. Árpa bácskai, szerémi és bánáti 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68/69 kilós 285—290, baranyai tavaszi 71/72 kilós 295—300. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 250—255. Tengeri bácskai új XII.—I. 260—265, bácskai III.—IV. 287.50—292.50, bácskai IV.—V. 292.50—297.50, bácskai szarított 285—290, szerémi szarított 285—290. Liszt 0gg és 0g bácskai 355—365, 2-es 335—345, 5-ös 315—325, 6-os 270—280, 7-es 255—265, 8-as 205—215. Korpa bácskai 182.50—187.50, szerémi és bánáti 180—185. Bab bácskai fehér 900—920. Irányzat: változatlan. Forgalom: 185½ vagon.

Budapesti gabonátőzsde, nov. 2. Határidőüzlet: Buza márciusra 27.36—27.52, zárlat 27.44—27.46, májusra 28.06—28.24, zárlat 28.12—28.14. Rózsa márciusra 25.80—26.04, zárlat 25.86—25.90, májusra 26.14—26.36, zárlat 26.16—26.18. Tengeri májusra 29.68—29.80, zárlat 29.76—29.78, júliusra 30.06—30.16, zárlat 30.16—30.18. Készárúpiac: Buza 25.55—26.45, rozs 23.35—23.45, takarmányárpa 26—26.50, sörárpa 27—29, köles 25.50—26.50, repce 46—46.50, tengeri 31.50—32, zab 25.30—26.25, korpa 19.25—19.50.

Winnipeg-i terménnytőzsde, nov. 2. Középfolyamok: Buza december 119 egynegyed, május 125 egynyelcad.

Liverpool-i terménnytőzsde, nov. 2. (Zárlat.) Buza december 9 sh 4 hétnyelcad d, március 9 sh 4 háromnegyed d, május 9 sh 4 hétnyelcad d.

Chicago-i terménnytőzsde, nov. 2. Középfolyamok: Buza december 116 háromnyelcad, március 121 háromnyelcad, május 124. Tengeri december 83 egynegyed, március 85 hétnyelcad, május 88 egynegyed. Zaz december 43 háromnegyed. Pozs december 102 egynyelcad, május 105 egynegyed.

Vizálás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 158 (+6), Apatin 220 (+15), Bogojevo 232 (+3), Vukovár 178 (+8), Palánka 164 (+4), Noviszad 158 (+5), Zemun 130 (—4), Pancsevo 110 (—2), Szmederevo 206 (+2), Orsava 171 (—5), Dráva: Oszijek 130 (—8). Száva: Mitrovica 214 (—10), Beograd 72 (—2). Tisza: Senta 20 (—8), Becej 20 (+4), Titel 146 (0).

Kis Szent Teréz oltár

rendkívül szép kivitelű, 6 1/2 méter magas, művésziessen festett képpel, dus faragásokkal, valódi catarin arannyal aranyozva, jutányos áron eladó

F. Bachinger aranyozó cég
Subotica, Bene Sularevićeva ul'ca 34

HIREK

Novemberi strófák

Szeretem az őszt, méla boruját, hervadó lombok sárga koszoruját. Magányos utamon keresem a dalt, mikor az erdő lármája kihalt, mikor a sima ut lassan a ködbe vesz s tudod, hogy nappalod szelid alkonya ez. Mikor a falevél, amit kifakasztott májusi virradat, halotthaloványan zsugorodik össze a lépteid alatt. Vigasztalásodra érkeztek meg egyszer a fecskék tavasszal, de hogy visszamentek idegen hazába, — több van egy panaszszal. Május csak igazét, hiteget a fénnel, hiteget a szóval, — mit bánja, hogy több lesz napsugarak-fogytán egy panaszkodóval!

Szeretem az őszt, telt szőlőgerezdjét száraz venyigének, mikor egyre halkul visszhangtalan erdőn fülemilének s hosszú drót-utakon azon tanakodik száz madár naphosszat:

— Jaj, ez a rezdülés, amit mostan érzünk, jó hirt hoz, vagy rosszat?

Nem hoz jót, oh, hogy is hozna! Könnyűkezdő balga gyermek szeretszört minden virágot, amit pedig ápolgatni, ajnározni kellene, hogyha egyszer jön az ős, a lelke üres ne maradjon, ne rezzenjen tőle össze, bármekkora a szele. Süthet a nap, mégis fázok, bágyadt felleg téged gyászol, aki gázol, rajtad gázol s mosolyogva megy tovább. Nézhedd a napot, hiába! Valahol nagy hiba történt, ne keressed, ballagj lassan s mentsed meg a szeretszakadt, álomszínből hamuvá lett foszlányokat legalább.

Engem a tavasz kifáraszt. Nem várok kérdésre választ, nem is kérlek többé semmit, hisz a válasz — bárki adja bármilyen hangon — ugyanaz.

— Ne keresd, hogy mék idősebb, mék erősebb, mindent lassan elfagyasztó, heteritő, megbékítő, hófehér tél, vagy a másik, a tavasz? Sokkal jobb, ha nem igyekszel megtudni, hogy mért van egyszer, csakis egyszer, soha többet visszanező, álomeső májusod. Illuzió a ruhája, napsugár font dísz reája, mért nem alszol, könnyes szemmel — boldogan bármire vársz, te sem tudod! Jobb rájönni jóban-rosszban, hogy csakis a tél tart hosszan, hogy a fény homályba zöldül és eállan földről, szivből, fagygyá válik a meleg. Hova megy, mért nem marad meg? Valahol megvan bizonytal. Reménységgel, vagy iszonytal hasztalan sajdulsz utána, — mást biztat fel mosolygásra, épp csak hogy nem a tied. Neked nem marad meg másod, egynehány álomlátásod, egynehány félig kiröppent, ajakadra odacsöppent, még utközben odafagyott, hátortalan, bénaszárnyu sóhajod. Szép, virágos, volt a földed, ölmos eső reményzöldet, vágyó sárgát tönkrevert, de a pirosból sem maradt meg maradéknak egy szírom.

— Istenem, de régen ismersz, jól tudod, hogy látogathasz, fagyott szárnyu tuzok lettem, mozdulatlan állok mindent, én még ezt is kibirom. Ellenkezés nincsen bennem, mennék, de nincs hova mennem, csak várom a sors golyóját, amely egyszer eltalál.

Vágyok azért felrepülni, szállani a vadludakkal, szállni, szállni, sose kérdeve, honnan, merre, hova siet, hova száll. Menekülni a világtól, önmagamtól, csak tovább!

Vágy marad ez, örök-meddő. A teremő, aki mindent elrendezett, mért nem adott hozzá szárnyat legalább!

Azért ott jár ma a lelkem megmaradt kis rácsos telken, ott a régi temetőben lemenőben van a nap. Emlékektől torkig áradt, nem lehet azért ma fáradt, hisz ez vérzik, ők megérzik, velük vagyok napra nap. Szavuk csendül a nagy csendből, régi danák visszatérnek, házfalakon táncol a nap, pergeve visszatér a nyár. Círogatnak, vigasztalnak, megölelnek, marasztalnak s csodálkozó lesz az arcuk: mért nem jövök haza már.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint egyelőre még igen enyhe, csapadéokra hajló idő várható, később lehüléssel.

— Albánia királyságát Olaszország és Svédország is elismerte. Tiranából jelentik: Az albán követség Rómából hivatalosan tudatta, hogy az olasz kormány elismerte az albán monarchiát és Zogu királyt. Egyidejűleg Svédországtól is hivatalos értesítés jött hasonló tartalommal.

— A topolai iparos és dalos kör bankettje. Topoláról jelentik: A topolai iparoskör és dalegylet vasárnap este a Polyák-féle vendéglő nagytermében banketten ünnepli meg a dalárda két győzelmét. A topolai iparoskör és dalegylet ugyanis a Szuboticián és Sztarihecsejen rendezett dalosversenyeken a negyedik díjként két ezüst serleget nyert.

— Chamberlain felgyógyulása a modern orvostudomány valóságos diadala. Londonból jelentik: Sir Austen Chamberlain a Daily Mail kérdésére Victoriából (Brit-Columbia) a következő választáviratot küldötte: — Egészségem teljesen helyreállt, kitünően élveztem a kellemes vakációt. — A lap szerint egy meg nem nevezett kiváló orvos kijelentette, hogy Chamberlain nagyon súlyos beteg volt, de megfelelő szérumok és helyes kezelés által egészségét teljesen helyreállították. Felgyógyulása a modern orvostudomány valóságos diadala.

— Kitérték a Die Stunde és az Ujságot az országból. Beogradból jelentik: A belügyminiszterium rendeletet adott ki, amelyben a Bécsben megjelenő Die Stunde és a Budapesten megjelenő Ujság című napilapok jugoszláviai terjesztését megtiltotta.

— Titulescu átvette a londoni román követség vezetését. Londonból jelentik: Titulescu volt román külügyminiszter, akit londoni követté neveztek ki, csütörtökön vette át a londoni román követség vezetését. Titulescu nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy Románia célja a béke fenntartása, a királykérdésről pedig annyit mondott, hogy ezen Romániában már senki sem törli a fejét.

— Az előállított kabátolvaj leugrott a harmadik emeletről. Budapestről jelentik: Szerdán este a Gyöngyösi ut egyik vendéglőjében egy kereskedő panaszt tett a vendéglőnek hogy mialatt vacsoráját fogyasztotta, valaki elvitte a fogasról vadonatúj télikabátját. Csakhamar megállapították, hogy a télikabátot a Gyöngyösi ut 4. számú házban lakó Micsik István lopta el. Rendőr jelent meg Micsik Istvánnál, aki a harmadik emeleten kis alhéleti szobában lakott. Amikor megtalálták az ellopott kabátot, a rendőr felszólította Micsik Istvánt, hogy kövesse őt a kerületi kapitányságra. A kabátolvaj erre könyörögni kezdett, hogy ne vigyék a rendőrségre.

A rendőr kötelességéhez híven, ragaszkodott ahhoz, hogy a kabátolvajt előállítsa a rendőrségre. Micsik István engedelmessé vált. Amikor azonban kértek a folyosóra, hirtelen futásnak eredt, majd egy ugrással átvette magát a harmadik emeleti folyosó korlátján. A kabátolvajt ösztörtök tagokkal szállították a mentők a Rókus-kórházba, ahol csütörtökön reggel kiszendvedett.

— Halbrohr László földbirtokost a vádtanács szabadlábra helyezte. A Bácsme gyei Napló megírta, hogy Halbrohr László földbirtokost a múlt hó 29-ikén, hétfőn a szubotica rendőrség újabb feljelentések alapján ismét letartóztatta és átkísérte az ügyészség fogházába. Halbrohr Lászlót a vizsgálóbíró kihallgatta és elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. A vizsgálóbíró ezen végzése ellen Halbrohr László védője útján felfolyamodással élt a vádtanácshoz, amely pénteken délelőtt foglalkozott az ügyel és a vizsgálóbíró végzésének megváltoztatásával Halbrohr Lászlót szabadlábra helyezte. Halbrohr pénteken délután elhagyta a fogházat.

— Móricz Zsigmondot felmentették a szemérem-sértés vádjá alól. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék Török-tanácsa pénteken tárgyalta Móricz Zsigmondnak, a kiváló magyar írónak szemérem-sértési perét. Móricz Zsigmond »Baleset« című novella kötetének két darabját inkrimálta az ügyészség. A törvényszék zárt tárgyalást tartott és utána kihirdették az ítéletet, amely szerint a hírneves magyar író büncsekmény hiányában felmentették. Az ügyész a felmentő ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— A beogradi osztrákok és magyarok gyászünnepe. Beogradból jelentik: A beogradi magyar és osztrák temetőben a katonai síroknál csütörtökön gyászünnepelet tartott az osztrák és magyar kolónia. A háboruban elesett hősök sírjaira koszorukat helyeztek el. Pénteken délelőtt gyászistentiszteletet tartottak a katolikus templomban. Az istentiszteleten megjelent a magyar és osztrák követség személyzete, élükön báró Forszter Pál magyar és Ploenics osztrák követtel. A magyar és osztrák kolónia tagjai nagy számmal jelentek meg a gyászistentiszteleten.

— Lopás büntetvével is vádolják Nagy István bírót. Budapestről jelentik: Nagy István törvényszéki bírót ellen az ügyészség pótvádíratot adott. Már kikézbcsítették Nagy Istvánnak és védőjének és ebben a pótvádíratban az ügyészség lopás büntetvével vádolja meg a volt törvényszéki bírót. Egy csődeljárás alatt álló cég butorai körül követte el a vád szerint a lopást a bírót, mégpedig úgy, hogy butorokat a csődeljárás alatt álló cég raktárából lakására vitették. Nagy István bűnperének főtárgyalása hétfőn reggel kilenc órakor kezdődik. A törvényszék a rendkívül nagy érdeklődésre való tekintettel, mellyel főként jogász körökben néznek ennek a Magyarországon példa nélkül álló pernek főtárgyalása elé, jegyeket bocsát ki.

— A munkáspárt megerősödött az angliai községi választásokon. Londonból jelentik: Csütörtökön tartották meg Angliában és Walesban a községtanácsi választásokat, amelyeken a munkások nagy győzelmet arattak. A munkáspárt százegy mandátummal szerzett többet, viszont a konzervatívok ötvennyolc, a liberálisok és a pártonkívüliek pedig harminc mandátumot veszítettek.

— Halálra ítétek egy rablógyilkost Budapesten. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken pénteken hirdették ki az ítéletet a rablógyilkossággal vádolt Urbán Sándor cipészszegéd bűnyűjében. Urbán — mint ismeretes — meggyilkolta Gazda Julis cseléd lányt, aki Varsa Kálmán budapesti építésznel volt alkalmazásban és a gyilkosság után a lakást kirabolta. A bíróság Urbánt kötél általi halálra ítélte.

— Megkezdtek Obregon tábornok gyilkosai bűnpörének tárgyalását. Mexikóból jelentik: Mexikó Cityben csütörtökön kezdtek meg Obregon tábornok gyilkosai bűnpörének tárgyalását. A vádlottak padján, mint ismeretes, Jose Torres és Constanza apácánővér ülnek.

— Vizsgálati fogságban marad Dinics Dragutin noviszadi hadseregszállító. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vádtanácsa pénteken foglalkozott Dinics Dragutin, a sikasztással vádolt noviszadi hadseregszállító felfolyamodásával, amelyben a vizsgálati fogság megszüntetését kérte. A vádtanács behatár tanácskozás után helyben hagyta a vizsgálóbíró végzését a vizsgálati fogság elrendeléséről.

— Meghalt Bartholomé Albert francia szobrász. Párisból jelentik: Bartholomé Albert francia szobrász nyolcvan éves korában meghalt. Bartholomé a halál gondolatának művészi kifejezője volt. Monumentális szobrákat, amely az emberiség gyászát fejezi ki, Páris nagy temetőjében, a Pere Lachaise temetőben állították fel. Sajátságos találkozása a véletlennek, hogy a halál szobrásza a legszebb francia emlékművek alkotója, Mindszentek napján hunyt el.

— A noviszadi vizsgálóbíró sajtópert indított a Politika ellen. Noviszadról jelentik: Dr. Novák Tomisláv noviszadi vizsgálóbíró dr. Szekulics Milán ügyvéd útján sajtópert indított a Politika ellen, amely súlyosan támadó cikket írt a vizsgálóbíró ellen.

— Gázolt az autó. Súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt Sztaribecseji határában. Agócs Vilmos sztaribecseji soffőr több utassal haladt a Novibecsej—sztaribecseji tiszai töltésen, amikor hirtelen az autó elé ugrott egy Polják Mihály nevű tizenégy éves pásztorfiú. A soffőr fékezett és ellenkező irányba fordította a meredek töltésen haladó autót, azonban a fiú is éppen abban az irányba menekült, úgyhogy az autó alá került. A fiú sérülése súlyos. A szerencsétlenség ügyében megindult a nyomozás.

— Rejtélyes rémdráma a szállószobában. Teplitz-Schönauból jelentik: Csütörtök délelőtt az egyik itteni szálloda szobájában borzalmas tragédia játszódott le. Az éjszakai gyorsvonattal Pilzenből két uriaszony érkezett. Az egyik egy tanár, a másik egy mérnök felesége. Kisérletükben egy fiatalember volt, aki szintén szobát vett a szállóban s az estét együtt töltötték. Éjszaka a foyer-ban elbucsuzott a nőktől, majd másnap reggel ismét jelentkezett a portásnál és a hölgyek után érdeklődött. Felvezették a mérnök feleségének szobájába és egyedül hagyták őket. Pár pillanat múlva revolverdörrenés zaja hallatszott a szobából. A személyzet berohant a szobába, ahol rémes látvány tárult szemük elé. A fiatalember vértől borítva a földön hevert, kezében görcsösen szorongatta a revolvert. Pár lépésnyi távolságra tőle hatalmas vértócsa közepén feküdt az asszony, aki még eszméletlenül volt. Elhaló szavakkal mondta el, hogy a fiatalember egy újságcikket olvasott fel neki valami vérengzésről, azután minden átmenet nélkül előrántotta revolverét s rálőtt, majd öngyilkos lett. A dráma mindkét áldozatát kórházba szállították, ahol most élet és halál közt lebegnek.

— Új »nyelv« a süketnémák gyóntatására. Párisból jelentik: Guignon francia abbé most tartotta első litvánnyelvű gyóntatását. Ez a tizenhatodik nyelv, amelyen a tudós pap gyóntat. Tulajdonképpen azonban a tizennyolcadik, mert a tizenhat élő európai nyelven kívül beszéli az idő nevű nemzetközi nyelvet és a süketnémák jelbeszédét is kitünően ismeri. Ő az egyedüli francia pap, aki süketnémát gyóntat.

— Magyar farmer lett az első egy kanadai versenyben. Amerikai lapokban olvassuk, hogy Kanadában egy magyar farmer vitte el azt a nagydíjat, amelyet a legszebb gabonatermés kitüntetésére hirdettek. A nagydíjat a kanadai Alberta-tartomány földművelésügyi minisztériuma, az ottani mezőgazdasági főiskola és a calgary-i Kereskedelmi Kamara tüzte ki közösen és csak olyan farmer kaphatta meg, akinek a legszebb lábbonálló gabonatermése van az egész Alberta-tartományban. A versenyben huszonöt albertai farmer vett részt s az első díjjal Csávossy József bárót, az albertai Cochrane-ban gazdálkodó magyar származású földbirtokost tüntették ki, akinek gyönyörű gabonaföldjét külön is megcsodálta a versenybíró. A második díjat Oscar Anderson, svéd származású farmer nyerte el, a harmadikat két Egyesült-Állambeli gazdász s a negyedik díjjal egy Ness nevű, Angliából kiköltözött földbirtokost tüntették ki.

— Mezőgazdasági kiállítások a dunamelléki tartomány községekben. Szmederevóból jelentik: A dunamelléki tartomány állandó választmánya elhatározta, hogy a tartomány területén fekvő községekben az országos vásárok alkalmával mezőgazdasági kiállításokat rendez.

— Ahol a milliók szerzése — családi szokás. Glasgowból jelentik: Glasgowban elhunyt William Coats nagyiparos és 1,300,000 font sterling értékű vagyont hagyott maga után. Érdekes, hogy családjának valamennyi férfitagja milliomos volt. Valamennyien maguk szerezték hatalmas vagyonukat szerencsés üzletkötésekkel. Valósággal családi szokás volt náluk a milliók szerzése. A már elhunyt családtagok egy lorddá emelkedett Coats, lord Glontana, ötmillió, nyolc más Coats pedig két-három-négymillió font sterlinges vagyonról intézkedtek végrendeletükben.

— Hatalmas áradások és árvizek Olaszországban. Milánóból jelentik: Az állandó esőzések következtében Brescia környékén a helyzet katasztrófálissá vált. A veszélyt még növelte a Garza folyón történt gátszakadás, úgyhogy csütörtökön virradó éjjel Brescia mélyebben fekvő részeit a víz elöntötte. A lakosságot álmában lepte meg az árvíz és rendkívül nagy azoknak a száma, akik nem tudtak elmenekülni és kénytelenek voltak a padlásokra huzódni. A kár felbecsülhetetlen. Az Izeo tó vize is állandóan emelkedik. Brescia és Edolo között megszűnt a vasuti forgalom. Gorla város temetője víz alatt áll és ugyancsak víz alá került a Como tó partján fekvő Leco város is. A Ticchino vize is állandóan emelkedik, ugyszintén aggasztóan nő a Po, valamint az Etsm vízállása is. A víz két nap alatt hat méterrel emelkedett. Vicenza városban 1—2 méter magasan áll a víz az uccákon.

— Villamosvonatok súlyos karambolja Maehrisch-Ostrauban. Maehrisch-Ostrauból jelentik: Csütörtök délelőtt a Schönbrunn—Königsberg utvonalon súlyos kimeneteli villamosvasuti karambol történt. Egy személyvonat, amelyet villamosmotor vitt a vonalon, beleütközött egy teherrakományt tolató villamos mozdonnyba. A személyvonat százötven utasa közül ötven súlyosan, tizenheten pedig könnyebben megsebesültek. Az összeütközés okozta pánikban néhányan súlyos idegrázkódást szenvedtek és idegsokkal kerültek kórházba. A villamosvonatok motorjai használhatatlanká rongálódtak.

— A visszaeső kutyafüvés. Londonból jelentik: Dr. Mary Stopes pincsikutyája nagy feltűnést keltett Londonban a tavalyi szezonban. A kutya nagy közönség előtt bemutatta, hogy ért a beszédhez és a gondolatolvasáshoz. A tudós kutya ellen most bűnvádi eljárás indult meg, mert megharapott egy másik kutyát és egy kis gyermeket.

— Tartományi Takarékpénztár létesül Vrsacon. Vrsacról jelentik: A dunamelléki tartomány önálló takarékpénztára elhatározta, hogy Vrsacon fiókot létesít. A takarékpénztár kölcsönöket folyósít a bortermeleőknek, hogy őket termésük kényszereladásától megmentse.

Legfinomabb divat-
szövetek és selymek

leszállított áron

SÁR
Sándorné

divatruházában

Subotica

70 cm. széles tiszta gypju kasan divatszineken	36 din.
140 cm. széles tiszta gypju kasha divatszineken	75 din.
140 cm. sz. tiszta gypju férfiszövet .	60 din.
130 cm. sz. tiszta gypju finom ripsz női szövet	75 din.
100 cm. sz. kitünő minőségű broche crep de chiné	85 din.
80 cm. széles kitünő minőségű szines fehérmű battiszt	16 din.

Erős tartós vásznak 10 din.-tól kezdve

A legújabb divatanyagok: cibelin ondolé,
ratiné, teveszőr, onda mousa, csipkék, se-
lyem, bársony, transparent, stb. nagy választékban

— **Gépközlelő és fűtő vizsga Beeskereken.** A beeskereki fűtővizsgáztató bizottság a legközelebbi lokomobil fűtő és gépközlelő vizsgát november tizenhétedikén, a stabil fűtő és gépközlelő vizsgát pedig november huszonegyedikén tartja meg. A vizsgáznai szándékozónak Beeskereken Obala Princeze Jelene br. 4. Inspekciya parnih kotlova). Ugyanez nap délután kezdődik a tanfolyam is. A vizsgázóknak a következő okmányokra van szükségük: 1. anyakönyvi kivonat, 2. erkölcsi bizonyítvány és 3. a hat hónapi gyakorlatot igazoló bizonyítvány. Ezt a bizonyítványt köteles a géptulajdonos kiállítani és az a község által hitelesítendő.

— **A Színházi Élet új száma a szokott gazdag terjedelemben jelent meg.** Érdekes képek, cikkek, regény- és kottamelléklet és gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmellékletül Orbók Atilla »Fiaskám« című vígjátékát közli. A Színházi Élet a Literária árusítójánál kapható.

— **A horvát parasztpárt szubotical szervezetének ülése.** A horvát parasztpárt szubotical szervezete vasárnap délelőtt tíz órakor a Horváth-vendéglő különtermében ülést tart, amelyen fontos pártkérdésekkel foglalkozni. Az ülésen a szervezet vezetőségi tagjain kívül megjelennek a párt tartományi és városi képviselői is.

— **A Francia Klub felhívása tagjaihoz.** A Francia Klub vezetősége felhívja összes tagjait, hogy a szombaton Szubotica-ra érkező Dard Emil francia követ, meghatalmazott miniszter és a francia követség tiz tagja látogatása alkalmából a klub helyiségében rendezendő teadélutánra szombaton délután fél négykor feltétlenül minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Kiöntött a Tiberisz.** Rómából jelentik: A Tiberisz folyó Róma alatt több helyen kilépett a medréből és nagy területet öntött el. Két kilométer hosszúságban víz alá került a híres Róma—Ostia-Altona-i út, amelyet nem régen adtak át a formalomnak.

— **Örökre kitiltották Magyarországot területéről egy német újságíró.** Budapestről jelentik: A belügyminiszter örök időkre kitiltotta Magyarországot területéről Heilig Brunó újságíró a berlini Ullstein lapok budapesti tudósítóját. A belügyminisztérium kommunikéje szerint Heilig a Vossische Zeitungban Magyarország ellen tendenciózus cikkeket írt, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy az ország jóhíré a külföld előtt csorbítsák. Heilig legutóbb az egyetemi tüntetésekkel kapcsolatban azt írta, hogy Budapestben pogromot rendeztek. A cikk miatt a budapesti sajtó, köztük a Pester Lloyd is élesen támadta Heiligt, akinek most november, legkésőbb 15-ikéig el kell hagynia Magyarországot területét.

— **Egy kisgyermek borzalmas halála.** Apatinból jelentik: Bukovica községben borzalmas szerencsétlenség történt. Franc Mária ottani lakos a dísznők részére főtt egy katlanban. Mellette játszadozott három éves fia, aki amikor anyja egy pillanatra a konyhába távozott, belenézett a katlanba és a forró gőztől megszedülve, beleesett és nyomban megfulladt. Az anya, amikor észrevette egyetlen gyermeke halálát, öngyilkosságot akart elkövetni, de a szomszédok megakadályozták ebben.

— **Tolvaj földműves.** Moravicáról jelentik: A csendőrség letartóztatta Kovács Szávó moravicai földművest, aki Boldog Antal moravicai gazdától ellopott egy vadászfegyvert.

— **Szerencsétlenség az apatini hajóállomáson.** Apatinból jelentik: A napokban a hajóállomás vaspilléreiről hatalmas kenderkötegeket raktak az állomás mellett veszteglő uszályhajóra. Midőn az első sor kender berakták az uszályba, a második sor az ott dolgozó Brand György apatini munkásra dőlt. A munkást a nehézsúlyú kenderköteg a hajóállomás vaspilléréhez nyomta, úgyhogy a nyomás betörte a koponyáját.

— **Füstbe ment — pénzhamisítási terv.** Noviszadról jelentik: Seman Árpád doroszlóvi óras pénzhamisító gépet szerzett és az volt a terve, hogy ezerdinárokat fog hamisítani. Már minden előkészületet megtett a bankógyár üzembe helyezésére, amikor lefűlétek. A törvényszék most tárgyalta az ügyet és Seman jogerősen tizenöt napra fogházra ítélték.

— **A tavasz reprice.** Ezelőtt két hónappal, amikor a hivatalos kánikulában előkellett venni a naftalinból a megre vattázott kabátokat, előre fáztak az emberek a téltől. Mi lesz a télen? — sopánkodott mindenki, amikor a verőfényes őszi napok helyett tartós esőzes köszöntött be. Szeptember első felében ránszakadt a tüzelőanyag beszerzésének a gondja és csodák-csodája, mire elszántuk magunkat, hogy sporolás ide, sporolás oda, begyújtunk, kisütött a nap, levetette róánk az üzembe helyezett télikabátot. A télnak se színe, se nyoma, sőt lehet mondani, hogy megérkezett a tavasz. Ezt bizonyítja az újból pazar bőséggel ömlő napsugarakon kívül az a postai küldemény is, amely a Bácsmegeyi Napló szerkesztősége kapott Szmedevórból. A csomagban egy duslombu rinlófaágat találtunk szép, érett ringlőkkel: a ringlófa idei második termését. A mellékelt levél közli, hogy Szmedevóban ismét kivirágoztak a fák, ha minden így megy, hamarosan elérkezik a cseresznyeszüret is.

— **Uj tanácsbeosztás a noviszadi felebbviteli bíróságnál.** Noviszadról jelentik: Dr. Ignátovics Nikola, a noviszadi felebbviteli bíróság elnöke a következő új tanácsbeosztást eszközölte a noviszadi felebbviteli bíróságnál: I. Polgári tanács: Elnök: dr. Ignátovics Nikola, felebbviteli bírósági elnök, helyettese Jackovics Aleksandar tanácselnök, tagok dr. Kiss János felebbviteli bíró és Gomirac Vojislav felebbviteli bíró. Jegyző Lengold László. II. Polgári tanács. (Ide tartoznak a noviszadi és a belacrkvai törvényszékektől felkerült ügyek.) Elnök: Dr. Grgincics Antal tanácselnök, tagok Patai Béla és Klenovcses Károly felebbviteli bírák, jegyző Kurkatinski Ljudevit. III. Polgári tanács. (Ide tartoznak: a szubotical és kikindai törvényszékektől felkerült ügyek.) Elnök: Djukics Bogdan tanácselnök, tagok dr. Petrovics Vladislav, dr. Dolinar Jakab felebbviteli bírák, jegyzők Visnyevszki Gavril. IV. Polgári tanács. (Ide tartoznak: a pancsevői, beeskereki és szombori törvényszékektől felkerült ügyek.) Elnök: dr. Petrics Brunó tanácselnök, bírák dr. Petrkovics Todor, dr. Prudan Iván felebbviteli bírák, jegyző Pantovics Mileta. V. Polgári tanács. (Ide tartoznak: 1928 június elseje óta a II., III. és IV. polgári tanácsokhoz felterjesztett ügyek.) Elnök: Zorics Milán tanácselnök, bírák Szotyjanin Franja és dr. Kocsár József felebbviteli bírák, jegyző Djalovics Radivoj. VI. Polgári tanács. Elnök: dr. Pavlovics Toma tanácselnök, tagok Spalatin Dusan és Mrakovics Antonije, felebbviteli bírák, jegyző Borics Szófia. Büntető tanács. Elnök: dr. Gyurgyev Bosko felebbviteli bírósági alelnök, tagok Kosztics Jován és Pavlovics Vojislav felebbviteli bírák, jegyző Bugarin Milorad.

— **A Tolnai Világlapja legújabb száma az érdekes képek és olvasnivalók gazdag tárháza.** A népszerű hetilap, amely külön kötet regényt ad mellékletül, a Literária árusítójánál kapható.

— **Elfogott zsebmetszők.** Petrovoszelórol jelentik: Albert Verona petrovoszelói asszony zsebéből a hetipiac alkalmával ismeretlen tettesek kilopták a pénztárcáját. A rendőrség nyomozást indított és a zsebtolvajokat Horváth Julia és Kovács Piroška adai leányok személyében elfogta.

— **Ujra Machado tábornok Kuba elnöke.** Havannából jelentik: Machado tábornokot hat évre ujra megválasztották Kuba elnökévé. A szenátus és a kamara ugyancsak hat évre meghosszabbították működésük idejét.

— **Halbrohr László nyilatkozata.** Halbrohr László földbirtokos a Bácsmegeyi Naplóban a letartóztatásáról szóló cikkekre vonatkozólag a következők közlését kéri: Lapjukban október hó 30-ikán megjelent »Ujbol letartóztatták Halbrohr Lászlót« című cikke a sajtótörvényre való hivatkozással a következőket kérem közléstenni. Valótlán az, hogy én Győri Dezső keesit minden ok nélkül megtámadtam, ugyszintén nem igaz az, hogy én Halbrohr Józsefet ok nélkül leütöttem Győri Dezső bicskával támadt rám, Halbrohr József pedig több tanu jelenlétében revolvert szegzett reám. Mindkét esetben önvédelemből cselekedtem. A sértettek kórházban egyáltalán nem voltak, Halbrohr Mór feljelentése pedig annyira neveltséges és alaptalan vád, hogy válaszra sem méltatom. A cikk írója ellen a törvényes lépéseket megtettem. Halbrohr László.

— **Adomány.** Szaribecsejéről jelentik: Szalai Károly bácskopetrovoszeói esperes-plébános a szegény iskolás gyerekek részére kétszáz dinárt adományozott.

— **Dr. Löbl Marcel ügyvédi irodáját Rudiceva ul. 1. sz. alá (Labor-palota) helyezte át.** Uj telefonszám 6—98.

— **Dr. Abelsberg Pál orr-, fül-, gégeorvos Szubotica, átköltözött és rendel új lakásán, Manojloviceva ul. 9. (Milekié bankkal szemben.)**

— **Gyilkosság a barázda miatt.** Vinkovciról jelentik: Megdöbentő gyilkosság történt Vinkovci közelében. Kovacevics Andrija és Graovac Ilija gazdálkodók, akik birtokszomszédságban voltak, már évek óta feszült viszonyban voltak egymással két barázda föld miatt. Csütörtökön a két haragos a földeken találkozott egymással. Veszekedésre került a sor, amelynek hevében Kovacevics kést rántott és három szurást ejtett a szerencsétlen Graovácra. A szurások fején és nyakán találták a gazdálkodót, aki néhány pernyi szenvedés után meghalt, Kovacevics Andriját a csendőrség letartóztatta.

— **Gyilkolt a gyenge legény.** Noviszadról jelentik: A doroszlóvi vásár alkalmával, mint megírtuk, az egyik lacikonyha előtt halálos végű verekezés folyt le. Igics Joco gazdag doroszlóvi gazdalegény bicskával agyonszurta unokatestvérét, Igics Gyura vagyos gazdálkodót. Igics Joco pénteken a vizsgálóbíró előtt elmondotta, hogy a kritikus estén unokatestvére gunyolta őt nősilése miatt. Azt mondta neki, hogy ilyen gyenge legénynek nem való asszony. Igics Joco ezért megsértődött és visszafelelt Gyurának. Szóváltás támadt közöttük, Gyuró eltávozott és vasvillával tért vissza és így várta a sátor előtt. Mikor kiépett a sátorból, Igics Gyuró feléje szurt, mire Joco elővette bicskáját, a fogával kinyitotta a pengét, mialatt másik kezével elhárította az ütést. A következő percben a bicskát Igics Gyuró hasába döfte, aki a kórházba szállítás közben meghalt. Igics Jocót, aki önvédelemmel védekezik, vizsgálati fogságba helyezték.

— **Két év helyett — felmentés.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék 1926 november 2-ikán királysértés miatt két évi fogházra ítélte Bajics Borbálát. Az ítéletet a felebbviteli bíróság is jóváhagyta, de a semmitűző új ítélethozatalt rendelt el. A törvényszék most tárgyalta újból az ügyet és Bajics Borbálát felmentette.

— **A szubotical javadalmi hivatal felhívása a borterme bejelentéséhez.** A szubotical javadalmi hivatal főnöksége újból felhívja a termelőket, hogy idei szőlő illetve bortermeüket a hivatalnál legkésőbb november hó nyolcadikáig jelentsék be. A rendelet ellen vétőket a javadalmi adóhivatal szervezési szabályrendelete alapján megbüntetik.

— **Zsebmetszősört hat hónap.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék hat hónapi fogházra ítélte Illés János noviszadi lakost, aki Papp Verona temerini asszony zsebéből ezer dinárt kilopott. Az ítélet jogerős.

— **Megölte apját és anyját egy részeg parasztleány.** Beogradból jelentik: Borzalmas kettős gyilkosság tartja izgalomban Oreszja szerbiai községet. Radoszavljevics Pdám huszéves parasztleány szerdán ittas állapotban fejszéssel ragadott és apját, anyját agyonszurta. A bestiális ember már hosszabb idő óta feszült viszonyban élt szüleivel, akik nem nézték jó szemmel garzáda fiuk dorbézolásait és ki csapongó életmódjáért sokszor tettek szemrehányást neki. Radoszavljevics Ádám szerdán késő éjjel ismét részegen tért haza és apja emiatt szidalmazni kezdte. Apa és fiu között csakhamar heves veszekedésre került a sor, amely később telegességgé fajult. Az öreg Radoszavljevics egy fadarabbal megütötte a fiát, aki erre fejszét ragadott és egyetlen csapással holtrasújtotta a szerencsétlen öregembert. A gyilkos legény ezután anyját is agyonszurta a fejszével, majd a faskamrába rejtette a véres fejszét és nyugodtan lefeküdt. A megdöbentő kettős gyilkosság után másnap fedezték fel a szomszédok, akik a büntettről nyomban jelentést tettek a csendőrségnek. Az elvetemült legényt letartóztatták.

— **Eltették Combes szobrának megrongálót.** Párisból jelentik: Feintes-ben most itélkeztek azok fölött a személyek fölött, akik Pousban megrongálták Combes szobrát és ellenszegültek a rendőrségnek. Hat vádlottat egy héttől egy évig terjedő fogházra ítélte a bíróság. Az ügyész azt hangoztatta vádbeszédében, hogy az államhatalom meg fogja védeni Francaországot minden jobb- és baloldali kilengéssel szemben.

— **Megverték a rendőrt, mert lövöldözött.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Masirevics-tanácsa pénteken tárgyalta Manz Jakab, Gimpl Krisztián, Breuer Lórenc, Hasz Pál, Rak András, Kupferschmidt Ferenc és Held Melohior Jómódu filipovól sváb gazdák bűnyűjét, akiket az ügyesség a szerb büntetőtörvénykönyv 95. paragrafusa alapján hatóság elleni ellenállás büntetével vádolt. 1923 július 15 és 16-ika közötti éjszakán Samu Anrás rendőrvezető kissé ittas állapotban ment haza a szolgálatból, miközben fegyvere véletlenül elsült. A fegyverdorrenésre többen felbredtek és abban a hiszemben, hogy tűz van, kitédult az uccára, majd mikor látták, hogy a vaklárma oka a rendőrvezető, be akarták vinni a község házára. A rendőrvezető dulakodni kezdett az emberekkel, majd amikor Krivokuca Lázár és Malik Gyuró rendőrök segítségére jöttek, parancsot adott nekik, hogy használják fegyvereiket, mire az egyik rendőr a levegőbe lött. A felháborodott lakosság erre lefegyverezve a rendőröket, megverte őket és bekísérte a község házára. A pénteki tárgyaláson a vádlottak azzal védekeztek, hogy ők nem bántották a rendőröket, hanem azok léptek fel támadólag és közülük többen megverték, mire ők lefegyverezték és ártalmatlanná tették őket. A bíróság a tanúk kihallgatása után Rak András és Kupferschmidt Ferenc kivételével a többi vádlottat hat-hat havi fogházra ítélte. Rakot és Kupferschmidtet bizonyítékok hiányában felmentették. Az ítéletbe az ügyész megnyugodott, dr. Vljakovics Mirkó védő felebbezett.

— **Nyugdíjazását kéri Eremin György szombori rendőrfőkapitány.** Szomborból jelentik: Szombor város képviselőtestülete szombaton rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatán három pont szerepel. Az első pont a városi tanács javaslata, hogy a városi villanytelep a nagyobb áramfogyasztó kereskedelmi és ipari vállalatoknak az áram díját szállítsa le. A javaslat szerint akik évi 48.000 kilowatt áramot fogyasztanak, óránként 4 dinárt, 48—60 ezerig óránként három és fél, 60—120 ezerig három dinárt és százhuszezer kilowattot felül a fogyasztók külön megegyezés alapján fizetik az áramdíjat. Ha a közgyűlés a tanács javaslatát elfogadja, az visszamenőleg november elsejétől fog életbeléni. A tárgysorozat második pontja Eremin György, Szombor város rendőrfőkapitányának nyugdíjaztatási ügye. Eremin főkapitány betegsége való hivatkozással kéri nyugdíjazását és a városi tanács javaslata az, hogy érdemeire való tekintettel harminc évi szolgálat után teljes nyugdíjat kapjon. A városi ellenzék ellenzi ezt a javaslatot és követeli, hogy továbbra is Eremin lássa el a rendőrfőkapitányi teendőket. A harmadik pont Horváth János városi raktár-felügyelő nyugdíjaztatási ügye.

— **Lemondott a csehszlovák pénzügyminiszter.** Prágából jelentik: Englis pénzügyminiszter benyújtotta lemondását Sramek miniszterelnökhelyettesnek. Lemondását azzal indokolja meg, hogy nem ért egyet a kormánynak az iparosok támogatása ügyében tanúsított politikájával. Englis pénzügyminiszter lemondásának benyújtásával egyidejűleg bejelentette, hogy a lemondás tudomásulvételéig szabadságra megy. A miniszter távozása ilyen körülmények között biztosra vehető. A minisztertanács a pénzügyek vezetéséért Novák kereskedelmi minisztert bízta meg.

— **Vasárnap alakul meg Szubotícán a dobrovoljac alszövetség.** A szubotícai járásban élő dobrovoljacok néhány héttel ezelőtt konferenciát tartottak Dimitrijevic Dragomir dr. ügyvéd elnöke alatt, amelyen elhatározták, hogy megalakítják a dobrovoljacok vajdasági szövetségének szubotícai alszövetségét. Az alakuló közgyűlést a városháza nagytermében vasárnap, november 4-ikén délelőtt kilenc órakor fogják megtartani.

— **A szubotícai állami nyugdíjasok nem kapták meg novemberi nyugdíjukat.** A szubotícai állami nyugdíjasokat pénteken, mint az az utóbbi időben többször előfordult, újabb kellemetlen csalódás érte: a pénzügyigazgatóság nem fizette ki járandóságukat. Az állami nyugdíjasok november 2-ikén nem kaphatták meg még szegényes nyugdíjukat, mert a pénzügyigazgatóságnak nincs pénze. Állítólag nem folyik be anynyi állami adó Szubotícán, amiből az összes kifizetéseket eszközölhetnék. A pénzügyigazgatóságon remélik, hogy a nyugdíjasok illetményeinek kifizetését már szombaton megkezdhetik.

— **A baranyai menekültek beogradi csoportja folyó évi november 4-ikén októberi emléknapot tart** a városban. A Kafa Petrogradban délután négy órai kezdettel. Tömeges megjelenést kér a vezetés. Beléptidij nincs.

— **A Granicsár szubotícai szerb dalárda házi véd-szentünnepé.** A szubotícai Granicsár dalárda november 8-ikán, Mitrován napján fogja megülni házi véd-szentje ünnepét. Az ötvenhárom év óta fennálló szerb dalárda vezetősége az ünnepélyre meghívta az összes szubotícai kulturegyesületeket. November 8-ikán délelőtt fél tíz órakor ünnepi istentisztelet lesz a szerb templomban. Istentisztelet után kalácstörés a szerb egyházközség olvasótermében, utána a vendégek szökös megvendéglése. Este nyolc órakor a Városi Színház koncerttermében koncert lesz, amelyre a meghívottak dr. Dimitrijevic Dragomir ügyvéd elnöknek vagy a Jedinstvo könyvkereskedésben jelenthetik be részvételüket.

— **Tűz a beogradi pályaudvaron.** Beogradból jelentik: Csütörtökön reggel veszedelmes tűz pusztított a beogradi pályaudvaron. A raktárházak közelében kigyulladt két megrakott vagon. A tüzoltóság nyomban kivonult a tűz színhelyére, de az erős szél nagyon megnehezítette az oltási munkálatokat. Két óras megfeszített munka árán sikerült csak a tüzet lokalizálni, addig azonban a két vagon teljesen leégett és a kocsi csak a vasúzi maradt meg. A kár meghaladja a kétszáz ezer dinárt. A tűz okának kiderítésére megindították a vizsgálatot.

Sokan elkedvetlenednek ha hűlés, kimerültség, stb. okozta fejfájás következtében munkabírásuk és gondolkodóképességük csökken.

Pyramidon
tabletták

ilyenkor hathatós segítségnek bizonyultak. Elűzik a gyötrő fájdalmakat és ismét visszaszerzik a munkakedvet és életösztönt.

Valódi csak az eredeti "Kaiser-Druck" csomagolásban.

Vasárnap. Az ötvenkétoldalas vasárnapi Bácsmegeyi Napló főbb tartalma a következő: **Novellák:** Somlyó Zoltán: Schiler kisasszony, Govorkovic János: Szárnyszegett reménység, Gergely Boriska: Agave, Kristály István: Házasságkövetítő pipák, Quasimodo: Egy éjjel, Szász Márton: A Péter jó napja, Vidor Imre: A csunya lány meg a férfi. **Szerb novella:** Szadik Nikolaj: A kém (fordította Mándics Bosko). **Versek:** Somlyó Zoltán: Valaki, Stadler Aurél: Szülővárosom, Czákó Tibor: Muzsikáló óra, Berényi János: Gloria. **Hozzászólások** aktuális eseményekhez: Blazsek Ferenc: a boxbajnok tanulni akar, Török Árpád: Szólesszabadság a demokráciában, Plagium, Káté az írásról. **Történelmi, irodalomtörténeti cikkek és riportok:** Baedecker: Egy régi redakcióból, Magister: Az elfelejtett asszony, Hesslein József: Szerb uralom Bánáthban, Edgar Wallace a regényíró, Benedek Károly: Marietta, egy párisi siker története. **Állandó rovatok:** Történelem apró történetekben, Színházi kis tükrök, Tere-fere, Apróságok könyvekről, írókról, Kozmetika, Szerkesztői üzenetek, Keresztosor rejtvény. A Habos Tortá-ban a kedvelt Cirkusz, Hopla-Hop s egyéb érdekes történet kis olvasóink mulattatására.

— **Elkeseredett öngyilkos,** Noviszadról jelentik: A szerémségi Mihanovcin Matosovic Szima hetvenkét éves gazdálkodó öngyilkossági szándékból házának padlásán beretvával el akarta vágni a nyakát, de ez nem sikerült, mire bal karján átvágta az ereket és a beretvával több vágást ejtett a gyomrán. A makacs öngyilkost beszállították a rumai kórházba, ahol a halállal vívódik. Matosovic azért akart öngyilkos lenni, mert lopással gyanúsították.

— **Megszüntetik a topolai adóhivatalt.** Topoláról jelentik: A legutóbbi időben hírek terjedtek el Topolán, hogy 1929. január 1-ével megszűnik az ottani adóhivatal és a topolai járás adóügyeit a kulai adóhivatal fogja intézni. Ezek a hírek nagy nyugtalanságot keltek a topolai járásban, annál is inkább, mert Kula vonattal nehezen közelíthető meg. A topolai járáshoz tartozó községek lakossága gyűléseken fog tiltakozni az adóhivatal tervezett megszüntetése ellen. A bácskai topolai községi képviselőtestület november 3-iki közgyűlésének tárgysorozatot is szerepel már az adóhivatal elhelyezésének kérdése. A Bácsmegeyi Napló munkatársa az adóhivatal megszüntetéséről elterjedt hírekre vonatkozóan kérdést intézett a járási pénzügyigazgatóhoz, aki kijelentette, hogy hivatalosan még nincs tudomása az adóhivatal megszüntetéséről, de föltesse pénzügyigazgatóságától magánaton már értesült a tervről. A pénzügyminiszterium a napokban fog dönteni arról, hogy a felosztott topolai adóhivatalhoz tartozó községeket adóügyileg a kulai vagy pedig a szubotícai adóhivatalokhoz csatolják-e.

— **Szurkálás,** Csantavírről jelentik: Horvát Ferenc csantavíri földműves Vén István nevű társával az egyik kormában borozott. Borozás közben politizáltak, efolett pedig összeveszték. Veszekedés közben Vén kést rántott és megszurta Horvátot. A szurkáló földművest a rendőrség letartóztatta.

— **A hajóról a Szávába ugrott egy beogradi kereskedő.** Beogradból jelentik: Csütörtökön délelőtt a Beograd és Zemun között közlekedő Presern gőzös fedélzetéről a Szávába ugrott Azriel Avram beogradi kereskedő. Az életunt embert hosszas küzdelem után sikerült kimenteni a hullámokból és eszméletlen állapotban beszállították a zemuni kórházba, ahol ápolás alá vették. Azriel Avramot a főváros kereskedelmi köreibe kedvező anyagi viszonyok között élő, szolid alapokon álló kereskedőnek ismerték és öngyilkossági kísérlete mindenfelé nagy feltűrést keltett. A kereskedő pénteken visszanyerte eszméletét és a rendőrség közegei megkísérelték a kihallgatását, Azriel azonban minden felvilágosítást megtagadott arra vonatkozólag, hogy miért akarta eldobni magát az életet. A nyomozás megindult.

— **Életre hívják a radikális párt vajdasági akcióbizottságát.** Milodanovic Zsárkó dr. volt postaügyi miniszter halála óta a radikális párt vajdasági akcióbizottsága egyáltalán nem működött. A párt kebelében dúló frakció-harcok lehetetlenné is tették az összes vajdasági radikálisok békés együttműködését s az általános politikai viszonyok miatt nem volt olyan atmoszféra, amely kedvezett volna annak a mozgalomnak, hogy újból életre hívják az akcióbizottságot, amely a párt legmagasabb vajdasági fóruma és igen fontos, értékes tényezője. Dr. Velicskovic-Szvinyarev Milán noviszadi kórházi főorvos, volt képviselő, mint már jelentettük, aki a vajdasági radikálisok egyik kimagasló vezére, elhatározta, hogy a közel jövőben értekezletre hívja össze az összes vajdasági radikális politikusokat, csoportokra való tekintet nélkül, hogy megalakítsák az akcióbizottságot. Dr. Velicskovic a napokban küldte szét a meghívókat, amelyben november 4-ikére hívta össze az értekezletet, amelyet Noviszadon fognak megtartani. Ilyen meghívókat a szubotícai radikális párt vezetési is kaptak és, mint értesülünk, közülük sokan elmennek az értekezletre. A meghívó közli, hogy az értekezleten az összes aktuális kérdésekről fognak tanácskozni. Nem csupán politikai összefogás lesz, hanem inkább a tíz éves munka ismertetése az összes gazdasági, kulturális, szociális és politikai kérdésekről.

— **Gyilkosság a cukorrépa miatt.** Noviszadról jelentik: Ruma közelében Placiscevo községben csütörtökön délután borzalmas gyilkosság történt. Budincsis Radován cukorgyári megbízottnál a pályaudvaron megjelent Sztanimirovic Radoszláv répatermelő és cukorrépat kínált eladásra. Budincsis megtagadta az eladásra kínált répa átvételét és emiatt szóváltás támadt közte és a termelő között. A vita hevében Sztanimirovic kést rántott és leszurta Budincsiset, aki a helyszínen meghalt. A gyilkost letartóztatták.

— **Felmentettek a rágalmazás vádja alól egy evangélikus lelkészt.** Noviszadról jelentik: Lomann Lajos szurcsini evangélikus lelkész a Deutsches Volksblattban cikket írt a hitközségi állapotokról. A cikk miatt Sorg Béla hitközségi előjáró rágalmazás miatt pert indított a lelkész ellen, akit elsőfokon 600 dinár fő és 300 dinár mellékbüntetésre ítéltek. A felelősségi bíróság és most a semmitűszék is felmentette Lomann a rágalmazás vádja alól.

KRALJEVBREGI PEZSGÓ
a vezető márka,
VELTELIN BOR,
a borok királya

— **Öngyilkos lett egy öreg szombori gazdálkodó,** Somborból jelentik: Bala István hetvennégy éves gazdálkodó szerdán délután, amíg a házbéliek a tanyán tartózkodtak, felment a padlásra és ott a ruhaszárító kötéltre felakasztotta magát. Hozzájáruló az öngyilkosságot csak késő este fedezték fel. Az öreg gazdálkodó az utóbbi időben betegeskedett és előlötti elkeseredésében állandóan ivott. Öngyilkosságát is ittas állapotban követte el.

— **Dr. Reök Iván sebész, operateur** rendelését lakásán, Jelasicseva uica 1. sz. II. em. (Jugoszláv bank palota) újból megkezdte. Rendel naponta d. e. 8—10-ig és d. u. 4—6-ig.

— **Halálos pálinkafőzés.** Noviszadról jelentik: Bresztacs szerémségi községben Kovacsevics Pavle és Belics Uros gazdálkodók együtt főzték pálinkájukat, miközben lerészegedtek. A két ember összevesztett és Belics baltát ragadott és fejbesújtotta Kovacsevicset, aki nyomban meghalt. A gyilkos gazdálkodót letartóztatták és a mitrovicai ügyészség fogházába szállították.

Dr. Lakatos szanatóriuma

Baden bei Wien

Dietetikus gyógyintézet   Őszi fűszeszőn

Kénes fürdők

Külön szivostály   Mérsékelt árak

— **Verekedő legények.** Topoláról jelentik: Abrám Simon, Pivacsik István és Ruszev Jordán bajsai legények szerdán este botokkal rátámadtak Juhász József topolai földművesre, akit véresre vertek. A verekedő legényeket a topolai csendőrség letartóztatta.

— **Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja,** hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyeket hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt 1 pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. A hadikórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet a súlyos betegek is szívesen használták, mert ez minden kellemetlenség okozása nélkül biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Elsülyedt egy japán gőzös.** Londonból jelentik: A »Tago Mazu« japán személyszállító gőzös szerdára virradó éjjel tajfunba került és elsülyedt. Közlelbi részletek hiányoznak.

— **Adományok Braun Henrik sírköfalapja javára.** Tíz évvel ezelőtt hunyta le örök álmra szeméit Braun Henrik, aki egész életét Szubotica közintézményeinek és kulturájának szentelte, először csinált a Bácskában európai értelemben is modern ujságot és egész ujság-irógenerációkat nevelt fel. Braun Henrik sírja mégis jeltelen még és ezért barátai, akiknek lelkében még élénken él emléke, akciót indítottak, hogy a temetőben méltó síremlék jelezze a helyet, ahol fáradt teste pihenőre talált. Néhány nappal ezelőtt megjelent felhívásunknak máris van eredménye: dr. Havas Emil ügyvéd 500, a Bácsmegeyi Napló 1000 és Govorkovich János 300 dinárt adományozott a sírköfalapra. Ezeket az első adományokat bizonyára követni fogják a többiek is, mert a kultúra egyetlen barátjának sem lehet közömbös, hogy Braun Henrik sírja jeltelen. Adományokat a sírköfalap javára dr. Havas Emil ügyvéd és a Bácsmegeyi Napló szerkesztősége fogad el.

— **Szépségápolás.** Hajszálak, redők, anyajegy, szemölcs, végleges eltávolítása villannyal. Hámlasztókurák és kékiénykezelés. kaphatók saját készítményű szeplő, májfolt, mittenszer, pattanás elleni és arcfehérítő krémek, arcvizek, puderek stb. Olcsó bérletrendszer. Vidéki megrendelés utánvétel. Tantiványokat kiképezek. Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Alekszandra ulica 4.

SPORT

A sportba nem lehet politikát
keverniA prágai sportlap súlyos kritikája
a zagrebi játékosok viselkedéséről

A *Bácsme gyei Napló* legutóbb közölte Siflis Géza, a SzAND válogatott kapusának nyilatkozatát a jugoszláv válogatott csapat szomorú emlékeztető prágai turájáról. Siflis, aki egyik résztvevője volt ennek az expedíciónak, részletesen elmondotta mindazokat a körülményeket, amelyek a válogatott utazásával és prágai szereplése kapcsán felmerültek. A kiváló kapus nyilatkozatából a sportolók közvéleménye pontos információt szerezhetett azokról az elkésztő tünetekről, amelyek leküzdhetetlenül súlyos helyzetbe sodorták a jugoszláv színek becsületéért küzdő válogatottat, egyben pedig szomorúan rávilágít arra a fejletlenségre is, ami a válogatott csapat vezetésére kirendelt szövetségi funkcionáriusok működésében megnyilvánult.

A *Bácsme gyei Napló* cikke mély hatást keltett a sportolók körében, akik a tények megismerése után a legnagyobb elkeseredéssel tárgyalják a JNS gondatlanságát. Siflis nyilatkozatában rámutatott arra, hogy a zagrebi játékosok által cserben hagyott válogatott milyen hősiességel küzdött a prágai mérkőzéseken és a meccsek ezekre menő prágai közönsége a legnagyobb elismeréssel adózott a jugoszláv válogatottnak ezért az önfeláldozó kötelességteljesítésért. A csehszlovák közvélemény és kritika hangulatát fejezi ki az alábbi közlemény, amely Prága egyik legnagyobb sportlapja, a »Pondeli«-nek a mérkőzésről tudósító számában jelent meg. A cikket az alábbiakban ismeretjük:

»Nem szükséges eltitkolni, hogy a zagrebi válogatottak viselkedésükkel (cserben hagyják szövetségüket és a csehszlovák nemzeti ünnepet) elvesztették azt a szimpátiát, amit a múltban nálunk élveztek. Noha a Prágába érkezett jugoszláv csapat rendkívül súlyos helyzetben volt, a horvátok nélkül is oroszánként küzdött és megnyerték a maguk számára sok ezer néző szimpátiáját, olyan propagandát fejtett ki magáért, ami nem maradhat következmények nélkül. A tömeg buzdította őket, tapsolt nekik abban a játékban, amelynek nagy részében imponálóan szerepeltek. A játék befejezése után is pártfogásba vette őket a kritika, amely megérti a rájuk kényszerített súlyos helyzetüket.«

A sport a népek közlekedésének területe — írja a *Pondeli* — és ez hozta meg számára a népek millióinak tiszteletét az egész világon. Éppen ezért soha sem lehet sikere annak, bárki legyen is az, aki politikát akar belekeverni a sport küzdelmeibe.

Ötven kiváló birkozó
nevezett be a Goldstein Pál emlék-
versenyre

A szuboticeai Hakoah november 4-iki nagyszabású birkozóversenyére, amelyet Goldstein Pál, a fiatalon elhunyt kiváló atléta emlékszerlegéért rendez, tömegesen érkeznek a nevezések. Eddig az ország valamennyi számottevő birkozó egyesülete elküldte nevezését, amelyből meg lehet állapítani, hogy a Hakoah versenye nemcsak népes lesz, hanem nívós és egészen kivételes helyet fog elfoglalni a jugoszláv birkozósport eseményeiben.

Péntekig az alábbi nevezések érkeztek be a Hakoahhoz:

Juda Makkabi Noviszad:

Hoffmann, a többszörös légsúly országos bajnok, aki az Európa-bajnokságban is képviselte Jugoszláviát, Plackó és Rotstein, a könnyűsúly többszörös bajnoka.

Szombori Sport:

A könnyűsúlyban Csaplárt, a kisközépsúlyban Grbics jugoszláv bajnokot és a nagyközépsúlyban Nagy Bálint többszörös első helyezettet indítja.

Szombori Radnicski:

Tizenhárom versenyzőjét nevezte be, köztük Milovancev (nehézsúly) és Juhász (közép B. súly) olimpikonokat, valamint Német, Heck és Masirevics többszörös bajnokot, akik mellett Matics, Vagner, Király és Sümegi indulnak.

Szentai Radnicski:

Tizennégy atlétaival szerepel, akik közül Koceli és Dobokai (légsúly), Bilicki, Tóth (nehézsúly), Gruics (könnyű), Kecskés és Bartók kis-, illetve nagyközépsúly a legismertebbek.

Beogradski SK:

Négy birkozóval szerepel, köztük a kitűnő Matics (légsúly) és Uzelac (könnyűsúly).

Radnicski Zemun:

Atanackovicsot, a kiváló könnyűsúlyú birkozót nevezte be.

Croatia Zagreb:

Metznerrel, az amsterdami olimpiáson szereplő könnyűsúlyú birkozóval képviselteti magát.

Herkules Zagreb:

Vojvodics nehézsúlyú bajnokot, Paikovic kisközépsúlyú olimpikont, Markovicsot és Bukovacot küldi el.

Viktória Vrsac:

Hat fiatal tehetséggel jelenik meg a versenyen.

Topolai SC:

amely csak most tért át a birkozósport kultiválására, a nehézsúlyban Hubert révén fog szerepelni.

Eddig tehát ötven nevezés érkezett be és a nevek a jugoszláv birkozósport elitgárdáját foglalják magukban.

Vasárnap sport Noviszadon. Noviszadról jelentik: Vasárnap a Juda Makkabi az őszi forduló utolsó bajnoki mérkőzését játssza le a NAK-kal. Ezt megelőzőleg a Makkabi és a NAK törpecsapatok és ifjúsági csapatai mérkőznek.

A szuboticeai Sport kerékpárosainak házi versenye. A Szuboticeai Sport Klub csütörtökön tartotta meg házi kerékpárversenyét a topolai országúton. A versenyt nagyon megnehezítette az erős szél, s így a versenyzők nem tudták teljes képességeiket kifejteni. A verseny eredményei a következők: 30 km-es főverseny: 1. Nagy 58 perc, 2. Rotter 59 perc, 3. Nikolics 65 p. 20 km-es verseny II. és III. osztályú versenyzők részére: 1. Lityi, 2. Vedelek, 3. Korponaics. 15 km-es verseny ifjúságiak részére: 1. Léhmaier 31 p., 2. Varga, 3. Nélich.

BEZDÁN

Bezdan Sport Club—Apatini Torna Egylet 2:1 (1:0). Bíró: Bogdanovics. A szombori Vukoviccsal (Szoko) megerősített bezdani csapat csak nehéz küzdelem árán tudta legyőzni a vásár miatt tartalékosan szereplő apatiniakat.

KÖZGAZDASÁG

Ménvizsgálat a bácskai tartomány területén

A tartomány mezőgazdasági osztályának rendeletei

Szomborból jelentik: A bácskai tartomány mezőgazdasági osztálya rendeletet bocsátott ki, amely szerint a tartomány azonnal megkezdí a tavaszi vetéshez szükséges nemes magvak beszerzését. A nemes magvakat a tartomány rendes piaci áron adja a gazdáknak és a különbözetet a tartomány fizeti. Elsősorban zab, kukorica, buza, kender és krumpi magvakat adnak a gazdáknak. Azok a gazdák, akik igényt tartanak a nemesített magvakra, december 1-ig jelenthetik azt be a községi előjárásnak és bejelentésükben tartoznak pontosan feltüntetni, hogy milyen magvakat igényelnek, mennyi földjük van és mi a pontos lakás címük.

Ugyancsak elrendelték az egyes bácskai községekben a fedező mének felülvizsgálatát. A vizsgálatra a méntulajdonosok kötelesek a bizottság előtt a mén eredetét igazoló bizonyítványokat és a régi engedélyeket is felmutatni.

A bizottság által kiadandó engedély csakis a következő évre fog szó'ni és arra a járásra, ahol kiállították. A méntulajdonos gazdák kötelesek ha a mént eladják, bejelenteni a tartományi választmányának. A bizottságok a kitűzött időben délelőtt kilenc órától tízenkét óráig és délután két órától hat óráig tartják a vizsgálatot a következő napokon:

Dárdai járás: December 10-ikén Dárdán, Cseménán, Dárda, Kopacsevo, Lug, Bilye és Vardarac községek részére. December 11-ikén Beli Manasztir, Beli Manasztir, Lug, Sumarna, Petlovac és Bácski Petrovosclo részére. December 12-ikén Bolmánban Torjanai, Bolmán, Novi Bezdán, Jagodinak részére. December 13-ikén Knezsevi Vinogradon Karanac, Knezsevi Vinograd, Kamenac és Grabovac községek részére.

Az odzsaci járásban: November 22-ikén Odzsacin Odzsak, Karavukovo, Szrpszki Miletics, Filipovó és Bácski Bresztovac községek részére. November 23-án Bácsban Bács, Deronva, Vajsza, Bogyan. November 22-ikén Parahutyon Parahuty, Pivnica, Szelencse, Lality községek részére.

A kaled járásban: November 19-ikén Kulán Kula, R. Krsztur, Crvenka, Veprovac és Torzsa községek, november 20-ikán Novi Vrbászban Novi és Sztari Vrbász, Kucura és Priblesovicaevo községek részére.

A bácski topolai járásban: December 5-én Topolán, Bajsa, Topola, Sztaramoravica, Pacsir, december 6-án Csantaviren, december 7-én Szekicsen Szekics, Crno Brdo és Mallidjos községek részére.

A szombori járásban: December 15-én Bajmokon, december 18-án Sztanisicsen Sztanisics, Gakovó, Kru-sevlja és Rigyica, december 20-án Bezdánban Bezdán, Kolut és Bácski Breg községek részére, december 21-én Sztari és Nivo Szivácson, december 3-án Szomborban.

A palánkai járásban: November 25-én Palánkán, Novi és Sztari Palánka, november 27-én Gajdobrán, Parag, Szilbás, Gajdobra és Bulkesz, november 28-án Tovarisevó, Ohrovac, november 29-én Bukin, Plavna és Bácski Novoszel községek részére.

A noviszadi járásban: November 12-én Sztari Futakon Begecs, Sztari Futak részére, november 13-án Petrovácon Petrovác, Glozsan, Kulpin, november 14-én Pasicevón Pasicevó, Sztari Sove, Novi Sove és Despotó-Szveti-Iván, november 15-én Kiszácson Kiszács, Rumenka, november 16-án Bácski Jarákon Temerin, Jarak, Káty községek részére. November 17-én Noviszadon.

Az apatini járásban: December 27-én Apatinban Apatin, Kupuszina, Szviloejó, B. Monostor, december 28-án Szontán Szonta, Bogojevó és Szveti Iván, december 29-én Sztapáron Sztapár, Doroszló részére. December 31-én Szubotican.

A batina járásban: 1929. január 2-án Batinán Batina, Drazs, Topobje, Gaics, Podolje, Dubosevica, január 3-án Popovácon Popovác, Brnjain Vrh és Branjina, január 4-én Csuzon Csuzsa, Zmajevác és Kotlina részére.

Pótvásár Kulán. Kuláról jelentik: Kulán november negyedikén pótvásárt tartanak, amelyre vészmentes helyről mindenféle állatok felhajthatók.

November 4-ikén vásár lesz Petrovosclo. A kereskedelmi miniszter november 4-ikére Petrovosclo-ra és Szrbobrában engedélyezett országos vásárt. Ez ellen a petrovoscloiak tiltakoztak és kérték, hogy a szrbobráni vásárt halasszák el. A miniszterium teljesítette a petrovoscloiak kérését és így november hó 4-ikén csak Petrovosclo-n lesz vásár.

A noviszadi külterületen is megkezdődött a szigorított adóvégrehajtás. Noviszadról jelentik: A vajdasági tartományi pénzügyigazgatóság, a pénzügyminiszter utasítására, Noviszad külterületén is elrendelte a szigorított adóvégrehajtást, amit a város pénzeken meg is kezdett.

Tizenöt éves adóelengedést kapott a szuboticeai Korhec-gyár. A szuboticeai városi tanács legutóbbi ülésén Korhec Gyula hentesárugyáros kérelmére tizenöt évre mentesítette a városi pótdadó fizetése alól a szuboticeai Korhec-gyárat. A városi szabályrendelet szerint ugyanis mentesíteni kell a városi pótdadó fizetése alól azokat az új gyárüzemeket, amelyekbe legalább egymillió dinárt investáltak. A városi bizottság másfélmillióra értékelte a gyárba befektetett tőkét.

SZINHÁZ

Jóteknycélu hangverseny Batinán. A batina olvasókör november 11-ikén este nyolc órakor Waleth Stefánia zeneakadémiát végzett művész nő közreműködésével hangversenyt rendez. A hangverseny tiszta jóvedelmét a batina római katolikus templom javára fordítják.

A Kék postakocsi vasárnap délutáni előadása. A Katolikus Legényegyletben vasárnap délután a nagy sikert aratót »Kék postakocsi« című operett kerül újból színre a bemutató szereposztásában. Jegyek előreválthatók a Krécsi-féle könyvkereskedésben.

A »Süt a nap« bemutatója a Népkörben. A szuboticeai Népkör ujonnan átalakított színpadán már befejeződtek a próbák Zilahy Lajosnak »Süt a nap« című életképének a bemutatójára. A Népkör sok sikert aratót műkedvelői együttese a legjobb szereposztásban fogja előadni a nagy sikert aratót életképét. A szombat esti előadáson a bevezető beszédet dr. Havas Emil mondja, vasárnap este pedig dr. Veréb Gyula fogja beszéd keretében megnyitni a színpad-avató diszlocadást. A darab előtt Raczkó Ilus fog énekelni, zongorán kíséri Kampós Eta. A darab főszerepeit Pálfiy Margit, B. Deutsch Janka, Toldy Gizi, A. Veszely Margit, Nyáray Rezsó, a Becskereken élő kitűnő színész, Garay Béla, aki hosszabb idő után ismét kitűnő szerephez jut, Mamuzsich István, Nagy Pál, Wilhelm Eta, Horváth Lajos és mások játsszák. Az előadást Deutsch József rendez. Az előadások pont 8 órakor kezdődnek és a felvonások megkezdése után a teremajtók zárva lesznek.

Legjobb hirdetési orgánium
a »BÁCSMEGYEI NAPLO«

Betetőzi boldogságát
cipőjének tükö fénye.

PYRAM

növényi paszta

TÁRCA

Gizike színésznő lesz

Az irodalomtörténetben nem nagyon bizom, az sok mindent másképpen mesél el, mint ahogyan történt. Az önéletrajzokkal meg pláne terdig vagyok, Istenem, végtére kit dicsérjen fel az ember, ha nem magamagát! Ezért írom meg ugynevezett »adalék«-nak, hogyan lett *Bajor* Gizzi, a mai színészet egyik büszkesége, színésznő. Valami kutató professzor egyszer még hasznát veszi, viszont én a szemtanúja voltam és semmi okom az elfogultságra.

Gizzi, családi néven Bayer, az unokahuga volt Makó Lajos színházgázgató özvegyének, aki az ura halála után még egy évig megmaradt a szegedi színház bérletében. (Azaz várjunk csak, ne mondja Majdani Professzor, hogy felületes vagyok. Makóné Ábray Aranka testvérbátyja, Ábray Zoltán, az állami főszámvezető helyettes elnöke, elvette a Gizzi nővérét. Hát ez a rokonság.)

A színház művezetője akkor Almássy Endre volt, a veje Makónénak, mikor vendégségbe érkezett Szegedre a Gizzi, fekete szemű, macskavékonyágú kis lány, jóformán még gyerek.

— Színésznő szeretne lenni, ugyan beszéljétek le róla, — jött vele együtt hazulról az instrukció. Mi nem érünk el eredményt.

— Na, hallod Gizzi, támadtak rá, ez az utolsó pálya tetszett meg? Ugyan, menj már.

Jelesseink közül Kelemen Lászlótól kezdve Tóth Edéig akkora sokan forgolódtak a sirjukban, mert csak most jöttek rá Almássy svádája nyomán, hogy mennyire gyűlölték a pályájukat.

— Aztán nézd, Gizike, nem elég a vágvakozás, ha nincs hozzá tehetséged. Mit értesz te az élethez? Mit tudsz? Semmit. Mennyi tapasztalat kell hozzá, hogy valaki megformáljon egy alakot! Jaj, de sok.

A kis lány nem szólt semmit, egyelőre többre becsülte a jó ostromokat, az élénk társadalmi életet, a bókot, a sok figyelmet, közben a színházat is. Lassankint alig lehetett becsalni drámai előadásra, annyira szerette a muzsikát.

— Jó jel, mondta Almássy. Drámai színésznő akart volna lenni s távol tartja magát a műfajtól.

Gizike érdeklődött, szemlélődött, egyszer csak azt mondja:

— Ki az a bácsi, aki odalenn hadonászik a kis bottal?

— A karmester.

— Hogy hívják?

— Kun Richárdnak.

A kis lány rajtafelejtette a szemét, elmélázott, azonban akármire fordult, visszatért hozzá.

— Érdekes férfi, mondta később.

— Kicsoda?

— A Kun bácsi.

Az asszonyok egymásra tekintettek, hogy ugyan mi ütött ehhez a gyerekehez? Szó sincs róla, nagyon derek ember a karmester, de éppenséggel nem ideálnak való. Nyurga, görnyedt szegény családapa, rojtozott nadrágban jár, harmadnaponként borotválkozik. De régen akadhatott meg rajta női szem!

Gizike mégis hamarosan kiravaszkozta, hogy megismerkedjék vele s elcsacsogjon száz semmiségről. Viszont otthon alig lehetett elvonni az ablaktól. Az ablak a színészbejáróra nyílt, ahol cigarettázva várják a szereplők a próbát.

Megesett, hogy napokig nem játszottak operettet, olyankor a kislány levert volt, mint a csüggedt szárnyu madár.

— Valami bajod van?

— Semmi, felelte vontatottan és köny szökött a szemébe.

— Gyere sétálni.

Gizikének ahhoz sem volt kedve, csak ült a félhomályban, állát a tenyerére támasztotta, álmodozott és összezement, ha megszólították.

Két vélemény kezdett felüle kialakulni. Az első, hogy szerelmes, a másik hogy vérszegény. Ha találkozik a kettő, annál rosszabb. Ilyenkor Gizzi ledől a diványra és nem lehetett a szavát venni.

Makóné a maga puha asszonyi jóságával, melegségével, végre elfogta.

— Kis lányom, neked valami bajod van. Csak ki vele szépen, gyönd meg az Aranka néniék. Kiben bizhatnál meg, ha nem bennem?

Gizzi erre elfakadt sirva, hogy beledagadt a beszédes két szeme.

— Anyuska, édes jó Anyuska, meg szeretnék halni.

— Ugyan, ne mondd, hát annyira szerelmes vagy? Aztán kibé?

— A Kun bácsiba, nyögdecselte a gyerek. Nem akarok élni, ha nem láthatom.

Mivel pedig aznap még egy falatot sem evett, nagy aggodalmak közepett összeült a családi tanács. Végére nagyon komoly a dolog. Kun Richárd is na-

gyot bámult, mikor Almássy összegyűjtött szeretetreméltóságával heléje karolt.

— Kedves Ricsi, szeretném veled megbeszélni a legközelebbi zenei programot. Gyere fel estére egy csésze teára, sokkal közvetlenebbül diskurálhatunk.

Gizike aztán kinézhetette a kedvére magát. Megjött az étvágya, épp csak a szavát lehetett ritkán hallani. Akkor is félénken, halkán beszélt, valami imádni való gyámoltalansággal, amint az az érzelmek virágfakadásakor szokásos.

Már nem kellett unszolni, hogy egvék, sokszor találtak éneklésközben s szent, naiv véleményeket adott le Ricsiről. Például nézte a színházban sokáig, közben egyszerre megborzosgott, végigsimította a homlokát, mintha odabenn nagy fájdalmakat kellene enyhíteni, aztán felállt, visszahúzódott a páholy mélyébe.

— Gusztus, hát gusztus, mondták rá a családban, a legközelebbi ismerősök, asszonyok. Szerencse, hogy Kun tisztességes ember, meg hogy itt vagyunk mi is.

A színház világában gyorsan híre megy sokkal lényegtelenebb eseménynek is, de most megnőtt a karmester renoméja. Lám ni, egy gyerek lány szerelmes belé! Ricsi már naponként borotválkozott — végtére akármilyen tisztességes az ember, lehet azért hű is, — az öltözködésére kezdett gondot fordítani s olyan áhitattal vezényelte a zenekart, mintha templomban ülne. Hiszen egy szép szempár függött állandóan rajta. Sőt neki fogott egy operett irásának, ami azt bizonyítja, hogy őt magát is megzavarta ez az ábránd.

Gizike még néhányszor a földhöz vágta magát, ha nem láthatta rajongása tárgyát, sirt, tombolt, tépte a haját, most már nem is titkolózott.

Valahol a hatodik hét táján a családi tanács érettnék találta a helyzetet arra, hogy hazaküldjék a kis lányt. Végére mégis csak veszedelmes ebben a korban a felelősség vállalása. Tapintatosan tudtára adták ezt neki is, elkészülve rá, hogy most jön csak az igazi idegtépő jelenet. De a kis lány elnevette magát.

— Mondjátok meg, nagyon látszik rajtam a szerelem?

— Hát fiam, eléggé...

— Akkor csak azt kérem, igazoljátok az enyéim előtt, hogy van tehetségem a színészi pályára. Jól játszottam?

— Gizzi...

— Ugyan, mit képzeltek rólam. Szegény Kunt sajnálom ugyan, de nekem szerep kellett, ti pedig nem adtatok. Megkerestem hát magam és amennyire a hátsó láttam, nem vészek el a színpadon sem.

Hát így kezdődött.

Bob

Reumás betegek

és mindenki, aki ISIASBAN szenved, vagy aki IZÜLETI, IZÓD- és CÉONT-fájdalmakat és szegatást sokot érezni, meg ma vegyen egy üveg

ALGÁT

már hola pra meg lesz a kellő eredmény

Bár mely gyógyzetárban és drogeriában üvegje pontos használati utasítással együtt 16 dinár. Ahol nem lenne kapható, rendelje meg a következő címen: Laboratorij „ALGA” — Sušak — 4 üveg ára 77 dinár, 8 üvegé 131 dinár, 14 üvegé 205 dinár, 25 üvegé 320 dinár

11004

Djura Janošević

divatáruháza, Beograd
a Tudományos Akadémia palotájában

saját szücsműhelye részére

10-15 jó szücsmunkást keres
női szőrmekabátok készítésére
Belépés azonnal

1109

Most a legalkalmasabb idő beszerezni
a télre való
szénét és kokszot

Mielőtt bárhol vásárol, forduljon az

Általános Hitelbank Subotica
szénosztályához
(Telefon: 49, 50, 51)

amely vagonkételekben, bányáirakon a
legelsőrendű minőséget szállítja
Viszonteladónak előnyös árak!

87.3

Miért?

... mert egy doboz 12 csokoládéval, amely 12-zeri használatra elég, 10 díjába kerül. Többféle használatos és kelendő van forrámban, azért kérjen kifejezetten LAKSIT-csokoládét. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Kéj a legközelebbi gyógyszerárban.

NYILT-TÉR

Broj: 2593—1928.

Oglas

Opštinsko poglavarstvo u Turiji u smislu rešenja opšt. predstavništva broj 138—1928. namernio je bušiti nekolicu »Nortonovih« bunara.

Izvršenje ovog posla poglavarstvo izdaće na javnoj dražbi na manjak, koja će se održati 7. novembra 1928. god. pre podne u 9 sati kod opštinske kuće.

Dražba će se obaviti na bušenje jednog bunara, a prema rezultatu dražbe će se sklopiti ugovor za bušenje onoliko bunara, koliko opština bude htela.

Pozivaju se poduzimači ovih radova, da na ovoj dražbi izvole učestvovati.

U Turiji, 30 oktobra 1928. god.

11572

POGLAVARSTVO.

Poglavarstvo Opštine Bezdán.

Stečaj

Potpisano opštinsko poglavarstvo ovim, a na osnovu rešenja opšt. predstavništva br. 209. zap. 1928. raspisuje stečaj na upražnjeno mesto (administrativnog) I. podbeležnika. Plata je 15.000 dinara godišnje, 3000 dinara stanarina i dobní doplati prema godinama službe posle svakih pet godina po 1000 dinara.

Propisno taksiranoj molbi treba priložiti svodčanstvo o osposobljenju prema XXII. čl. zakona od 1886. god., odnosno XX. čl. zakona od 1900. Opštinsko uverenje overeno od strane prvostepene nadzorne vlasti o zavičajnosti, o moralnom vladanju i političkoj poverljivosti. Lekarsko uverenje i uverenje o regulisanoj vojnoj obavezi.

Kompetenti moraju bezuslovno potpuno vladati u reči i pismu državnim jezikom, a oni, koji govore još madjarski i nemački, imaju prednost.

Molbe se imaju podneti ovom poglavarstvu najdalje do 20. novembra 1928. god. zaključno, jer kasnije prispele neće se uzeti u obzir.

U Bezdánu, 6. oktobra 1928. god.

Stma B. Branovački s. r. 11584 Stevan Pazmanj s. r. beležnik. (M. P.) knez.

Lóárverés
Lelbach Gyula zobnaticai
ménésében

november 11-én, vasárnap délelőtt 9½ órakor önkéntes árverés útján eladásra kerül 53 drb angol telivér, félvér és amerikai ügető ló és csikó.

Megkeresésre katalogust küld a ménésintézőség.

Posta és gyorsvonalat: *Bácska Topola.*

Személyvonalat: *Vojničevo.*

11598

Kötelessége,

hogy megóvja családjá és saját egészségét, ezért lépjen be a *Szuboticaí Önálló Iparosok és Polgárok Jótékony Betegsegélyző Egyesületébe.*

Székház: *Ciril és Metod tér 1/d.*

Tagfelvétel a hivatalos órák alatt, d. e.

8—12. d. u. 2—4.

11121

KÉPES VASÁRNAP VAJDA SÁGI IRÁS

TÁRSADALMI KÉPES

HETILAP

Szerkeszti:

CSUKA ZOLTÁN

A KÉPES VASÁRNAP mellékletében független irodalmi szemle

Szerkeszti:

SZENTELEKY KORNÉL

A KETTŐ EGYÜTT:

52

OLDAL

AZ ÁRA CSAK

5

DINÁR

A világ eseményei iriss képekben a „Képes Vasárnap” minden számában

Sándor Pál: „Raskolnyikov Szibériában” c. eredeti nagy regénye a „Vajdasági Irás”-ban ..

Minden vajdasági magyar legszentebb kultúrkötelessége nyelvének továbbfejlesztését, a vajdasági magyar írókat támogatni!

A FÉRFI, A NŐ

ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

— Szégyelje magát! — mondta lihegve a férfinék. — Menjen! Nem akarom többet látni!

Guilio Battisti egy percig még némán, féltelmesen állt vele szemben újabb támadásra készen, majd, mintha meggondolta volna magát, bántó hangon kiáltotta:

— Eh, mit veszekszem én itt magával?! Érdemes is ilyen megszárdult nővel törődni?!

Ezzel hátat fordított és vadul becsapva maga mögött az ajtót, elrohant. Így szokta felbontani szerződéseit is, mindig veszekedve, lobbanékony természetének kirobbanásaival és így vált el Lilitől is hónapokig tartó szerelem után... Menyire más volt ez, mint a Dérről való szakítás! Lili minden eredmény ellenére könnyelműen eltékozoltnak érezte a Battistivel megosztott hónapokat és valami irtózatossá kiábrándulást érzett... A sírás fojtogatta, de mégis örült, hogy vége volt ennek is, hogy akármilyen esunyán és kedve ellenére, de legalább megszabadult az olasz zsarnokságától.

Most megint szabad volt és készülhetett az új életre. A függetlenség azonban most csodálatosképen nem szerzett Lilinek örömet, hanem inkább valami nagy türelemet és fájdalmas egyedüllétet érzett... Valami melegebb, igazabb élet, a nyugodt boldogság után vágyakozott, amelyet még nem ismert és amelynek a vágya mind gyakrabban gyötörte.

XXIX.

Az amerikai ut lázas előkészületeinek heftét súlyosan megzavarta Ilse Kurt váratlan megbetegedése. Ilse magas lázzal ágyának esett és a fiatal orvos, akit hívtak, tüdőgyulladást állapított meg. Lilinek most a betegápoló nehéz szerepét kellett vállalni és valóban féltő gond dal őrizte súlyosan beteg barátnője ágyát. Lili most éjszakát és nappalt egytett és sokszor ott nyomta el az álom Ilse betegágya mellett. Majdnem örült most annak, hogy van valaki, ami egészen lefoglalja minden idejét és gondolatát, bár féltette Ilsét, aki az egyetlen barátja, sőt ennél is több, szinte testvére volt. A német lány hálásan fogadta Lili gyöngéd jószágát, amelyet most csak ráparazolt, lesve a beteg minden gondolatát és a láz öntudatlan perceiben is Lili kezét szorongatta végtelen ragaszkodással.

A betegágy mellett Lili naponta találkozott a fiatal orvossal. Jung doktor magas, karsu férfi volt, csodálatosan ábrándos szemei és szőke haja néha egészen kisfiús kifejezést adtak arcának. Nagyon huikan és megnyugtatóan beszélt, az egész megjelenése és egyénisége nyugalmat árasztott... Ilse Kurt betegsége, a kezelés és ápolás ezer gondja adták meg eleinte a beszélgetés tárgyát az orvos és Lili között de ezek a beszélgetések mindjobban elmélyültek és mind inkább elkalandoztak más területekre is. A fiatal orvos beléje idegződött finomsággal, végtelenül udvariasan beszélt Lili-vel, aki szívesen hallgatta a mély gondolkodású és nagy intelligenciájú ember szavait. Jung doktor látogatásai mind sűrűbbek lettek. Olyankor is, amikor Ilse állapota nem tette volna szükségessé, az orvos naponta kétszer is megjelent a lakásban és Lili már tudta, hogy ezek a látogatások sokkal inkább neki szólnak, mint a betegnek.

Lili most minden hiúságtól távol állt és az orvost az a gyöngéd és jószágos nőiség, amely

ezekben a hetekben a nehezen utat törő forrás bőséges csobogásával áradt a lányból, egészen lebilincselte. Ilse betegsége Liliből új nőt formált, barátnője életéért aggódó, önfeláldozó betegápolót. Dr. Jung ilyenek ismerté meg és mindig komolyan és nagy tisztelettel beszélt Livel. A lány úgy megszokta Jung doktort, hogy néha már türelmetlenül várta, amikor késett. Már jóbarátok voltak és Lili döbbenet érezte néha, hogy az orvos közelében mintha elektromos áram szaladna keresztül a testén, valami furcsa, jóleső borzongást érez... Nem az a vágy volt ez, amit eddig ismert, sokkal több annál, meleg hullám, amely elöntötte a szívét és a testét, ha a férfi ránézett... Egyetlen szó sem esett köztük szerelemről, még csak célzást sem tett erre soha az orvos, de Lili mégis úgy érezte, hogy ez lehet az a szerelem, amelyet eddig hiába keresett, amely elkerülte és amely most véletlenül és boldogságot ígérően kínálkozik... Megijedt ettől az érzéstől és menekülni akart előle, mert hiszen ki volt jelölve már az útja, amelyen el kellett indulnia egy távoli, másik világba, a délibabokkal csalogató Hollywood felé. És épen most kellett megjelenni az életében ennek a férfinék, akinek a közelében csodálatos megnyugvást és valami igazi asszonyi melegséget érzett, amelyről gyanította már, hogy a szerelem...

Ilse Kurt betegsége megváltoztatta Lili sok tervét. Amikor Főtiék leányuk boldog sorából és az »Uj Hírek« cikkéből majdnem egyidejűleg értesültek Lili hollywoodi szerződéséről, megleghangu levélben hívták néhány napra haza. Lili talán most el is fogadta volna ezt a meghívást, hogy a távoli ut előtt még egyszer lássa szüleit, régi barátait és a kis várost, ahonnan elindult, de most nem hagyhatta magára Ilsét és nem gondolhatott a hazautazásra. Különben sem vágyott nagyon Kóvár után, inkább csak izgatta a kíváncsiság, hogy a történetek után hogyan fogadnák otthon, de komoly vágyakozást nem érzett senki után sem.

(Folyt. köv.)

Poroszszen- és kokszt

-szükségletét fedezze már most! I-a aprított bükk- és vegyes fa, kemény hulladék a legjutányosabb árban

Vujkovics J. és Társa
11036
Telefon: 6-6

**Erős a szakálla?
Érzékeny a bőre?**

Akkor csak a valódi svéd

VIKING

pengét használja, amellyel mesés könnyűséggel borotválkozik anélkül, hogy a legkisebb huzást is érezne

MINDENÜTT EZT KÉRJE

Vezérlépviselet:

E. E. Luterotti Beograd, Dračka ulica 9.

Vadásági képviselők:

„UNIVERSAL“ Subotica, postafiók 63.

Kapható

Mayerhof Adolf cégnél Szubotica

Aleksandrova ulica

KINTORNA

Proc urtól megkérdezik:

— Miért haragszik úgy a fiára, a piktorra?

— Hogyne haragudnék, mikor kimegy a határba és rozzant szénásszekereket fest, pedig a legdrágább autó itt áll a ház előtt.

*

A férfi megkérdi a nőtől:

— Tudod, mit szeretek rajtad legjobban?

— Nem.

— A te gyönyörű szemeidet.

— És te tudod, hogy mit szeretek legjobban benned?

— Nem.

— A nagyszerű izlésedet.

*

A fősvénységéről híres embertől csodálkozva kérdi egyik ismerőse:

— Hallja, Smith, maga olyan fukar ember. Hogy lehet az, hogy eljön egy ilyen drága futballmeccsre?

— Tudniillik nem akartam bejönni, de mikor éppen elmentem a bejáratnál, a jegyszedő véletlenül elájult.

*

Az anarkista rászól a rendőrré, aki be akarja kíséni:

— Fogadjunk, biztos ur, hogy mondok valamit és azonnal roppant gyengéden fog velem bánni és nem fog így lökdösni.

— Na, azt szeretném látni.

— Bomba van a zsebemben.

*

November elsején egyik alkalmazott beállít az ismert szuboticei gyárhoz ezzel a kéréssel:

— Főnök ur azt ígérte, hogy ha egy évig meglesz velem elégedve, felemeli a fizetésemet. Ma egy éve vagyok itt.

— Igen ám, csak hogy nem vagyok magával megelégedve.

— Miért, kérem? Mit csináltam?

— Na hallja! Fizetésemelést kért!

*

Az új műkedvelő bonviván nagy lámpalázzal küzd. Egyik kollégája biztatja:

— Nem kell félned. Ha kint vagy a szinpadon, elmondod azt a szép szerelmi tirádát, aztán lábujjhegyen távozol.

— Miért lábujjhegyen?

— Hogy a közönség föl nem ébredjen.

*

Történt vasárnap délelőtt Becskereken. A Rózsa-kávéház előtt állt Braun Fülöp, a *Bácsmegyei Napló* becskerekai árusa. Egy ünneplőbe öltözött nagybajuszú muzsljai magyar megállt előtte és azt mondja neki:

— Adjon csak ecsém egy olyan *Bácsmegyei Naplót*.

Braun fürgén rántja ki a vaskos vasárnapi számot és átadja:

— Tessék parancsolni kéremalásson.

A gazda kifizeti a négy dinárokat, méregeti, nézegeti, lapozgatja, azután azt mondja:

— Van benne elég olvasni való, ammá igaz, de azért az egész téltre mégse lesz elég. Adjon csak még egyet, öcsémuram.

És megvett még egy Bácsmegyeit, hogy elég legyen a téltre az olvasnivaló.

*

A páciens beállít az egyik szuboticei orvos rendelőjébe és megkérdi:

— Nem ismer doktor ur? Én vagyok az, akinek négy év előtt azt mondta, hogy csak egy félévem van hátra.

— Micsoda? Maga még él? Akkor biztosan rosszul kezelték.

**AZ SHS KIRÁLYSÁG
IPARI, KERESKEDELMI ÉS IZÖGAZDASÁGI**

CIMTÁRA

az 1928. évre

sajtó alatt van és

december 1-én megjelenik

Elővételen jelentékenyen olcsóbb,
mint megjelenés után

Rendelje meg még ma a kiadónál:

Jugoszl.

Rudolf Mosse R. T.

Beograd

Terazije 25 — Kasina palota

Telefon 42—23.

Postatakarék 52.436.

Válogatott ezévi fehér

B A B

kg-ként Din. 11.—

D I O

kg-ként Din. 8.—, nagyban

Schäffer Rózánál

Subotica, Főpostával szemben — Telefon 573.

Szőlőültetők

megrendelhetik szőlővessző-szükségeit

**rizlingi, kövidinka, szlanka
(m. gyaiika), bakator, veltelényi
burgundi**

mézes fehér fajokból **Ingusz Testvérek**nél
Kraljevbrégi (királyalmi) tel. pükön termet
gyökere és porbujtató-szökekeres, valamint kü-
lönféle fajú sima szőlővesszőjükből

Poša Pa'ič-Šup jak. — Telefon Pa'ič 3.

Sentán

**cipőbizományi raktárt adok
100.000 dinárig jó helyen levő
divatáru üzletbe. Teljes garan-
cia megkivántatik. — Cim a
kiadóhivatalban.**

11483

Olesó árak!

Olesó árak!

Fűzők, orvosi rendelésre haskötők
a legmodernebb kivitelben

GUTAI-nénál

VIII., Ostojiceva ulica 32.

1148

**1929. évi
Minerva-naptárak
elkészültek**

és azonnal szállíthatók!

Ha még nem rendelt belőlük,
**azonnal küldje be
naptárrendelését**

Szállítás a rendelés sorrendjében!

**Minerva-nyomda R.-T.
Szubotica**

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192

Zsineg, gabonás és lisztes zsákok,
vizmentes ponyvák, szőnyegek, lino-
leumok, butorszövetek és egyéb kár-
pi-os cikkek legolcsóbb bevásárlási
forrása. Kéren árajánlatot. Külön
felhívjuk a t. vásárló közönség figye-
lmét nyugágyainkra, amelyek a leg-
jobb anyagból vannak összeállítva és
a legolcsóbbak az egész környéken

Bársonykalap 100 dinár

**Filc és Velurkalapok
leszállított áron**

Heiduska Mariska, Subotica

Fodrász-székek

Zanin András

székgyártónál

Subotica, 13 novembra ul. 13
(Bajski put)

Révész Elza

értesíti a t. hölgyeket, hogy

női- és gyermekruha-szalónját

Ciril i Metod trg 5. szám II. emelet (volt
Vojnits Pioska-háza) helyezte át

MANIPULÁNS

a szesz- és gyümölcslégyártásból, izraelita,
elsőrendű, fiatal erő, aki utazásra is alkalmas

kerestetik

Ajánlatok

Sušak, postafiók 44 címre küldendők.

Vajdasági nagyvárosban jömenetelű,
komplett

szálloda, kávéház és étterem

családi okokból kifolyólag jutányos
áron KIADÓ vagy annak berendezése
bérlettel ELADÓ.

Cim a kiadóhivatalban.

11599

Uj fakeskedés

Mindenféle tüzfát és préselt szénát legjutányosabb áron szállít

Matkovics Károly
tűzifa- és szénkereskedő

SUBOTICA, O.lobodjenje (Zentai) u. 23

»DAMA«

FEHERNEMÜ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

11521

Ajánl

valódi lyoni selyemből készült hálóingeket, combinéket, ingbugyikat, **ajándéknak** alkalmas pijamákat, linon zsebkenőket, terítőket

A Gulyás-féle uj tejszarnok

november 2.-án
papucsplacon a Connen-féle palotában

megnyílik

A megnyitás nov. 2.-án, 3.-án és 4.-én tart, amidőn t. vevőim meggyőződhetnek tejszarnokaim kiváló minőségéről. Ez alkalomból minden vevő már 10 dinár vásárlás után

5 dkg l-a minőségű vaját kap ingyen

11521

Uj! Uj!

BANÁN

maróni, malaga, datolya, füge, ananász.

Engros-Detail
Manó Sugár

Telefon 47 8787

Uj modern zongorák 15 500,-, pianók 13 500,- dinártól
Raab Károly fia
cégnél SOMBOR, részletfizetés mellett. Nagy választék elsőrangú világmárkákhoz u. m. Steinway, Bösendorf, Förster, Lauber erste Produktiv Stingel és Stelzkamer. 1 257

Ne menjen külföldre
+ lábbajával +
mert olcsóbban és jobban készit bármilyen beteg vagy fájós lábra cipőt

Klein Jenő
orthopéd-cipész
Szubotica, barátok temploma során
Nívántra h. lyben vagy vidékre há. hoz me. v. k.

Vid. k. k. átutazók!
Sence ul. 21 sz. a.

PANZIÓBAN
családias otthont találnak
Egészséges tiszta szobák, elsőrendű házi k. s. z., k. h. r. d. s. r. s.

Szép és jó minőségű
DIÓ
kg-ként 7.50 dinár árban
va amint pergelett

MÉZ
kg-ként 20 dinár árban
kapható
11557 Cim:
Rein Márkus
Brod n/.

Amint megkezd

a szerb nyelv ujrendszerű tanulását

már is beszélhet

szerbül, mert gyakorlati alapon
Berlitz-Gouin egyesített
rendszerei alapján írta meg

Vujkovic Marica

Szerb-magyar nyelvkönyvét

Ára 30 dinár, portóra 2 dinárt küldjön

Szállítja:

Minerva R. T. könyvosztálya
Szubotica

FURNIRI SPERPLATE

DRUŠTVO ZA OBRTE
POTREPŠTINEOSIJEK

Paszományt

butorra, függönyre, draperiára, rojtokat, zsinórokat, bojtokat olcsón vállal.

Nagy Lajos

paszomán. os. Jugovića 31.
Meghívásra mintáimmal házhoz megyek

ELŐNYOMDÁT

legolcsóbban szállít

BLEIER MÁRK, SENTA

Első jugoszláv sablongyára

11064

HÓBAN

ÉS ESŐBEN

TRADE

MARK

Rata
MADE IN CZECHOSLOVAKIA

Ajánljuk a mi uj gyártmányainkat sár- és hócipőnket
Minőségért és kidolgozásért
garantálunk.

MS

Uri divatkülönleges é-
gekben a vezető cég: **VUKOVICS GERŐ, SZUBOTICA**

P. & C. Habig, Borslyino és Panizza kalapok, L. B. O. ur. és női ha isnyák egye. ill. lerakata. Állandó ús. választék férfi fehérenmü (mérték szerint is), nyakkendők, valódi angol poulowerek és utazóplaidékben Pontos kiszolgálás szolid árak mellett

LIFKA-MOZI

C ütörököt—vasárnapig
2 ujdonság! 2 attrakció!

PALACE

Hugette Duflos, Jean Bary

Pazar látványosságú luxus film, szerelem, féltékenység és csókról. — A Riviera ragyogó ege, a tenger végtelen aszúra, a napfény mosolya árad a filmről

ZORO-HURU SZERENCSEKERÉK

TÁRS

jól jövedelmező vállalkozáshoz
kerestetik,

50—100.000 dinár tőkével. A vállalkozás rizikómentes és az üzlet 6 hónapon belül lenne lebonyolítva. Érdeklődők küldjék válaszaikat „Rentabilis üzlet” Kardos hirdetés-vállalathoz Novisad.

LEVELEZÉS

Nagyságos Asszonyom! Mindig elegáns lesz, ha özvegy Wisztne Cérnai Amál női és gyermek szalonjában dolgoztat. Szubotica, IV. Zlatarićeva (Mátyás) 10. 11495

»Felejtő öreg«. Találjon ki egy jobb titkosírást, ezt mi is tudjuk. 11607

FOGLALKOZÁS

Francia, latin, olasz, szerb nyelvoktatást vállalok, az összes középiskolai tárgyakból előkészíték és tanítok. Cím a kiadóhivatalban. 11406

Bognársegéd, kaszni munkára és kovács tüziember fedéres, állandó munkára azonnal felvétetik. Erdei Bálint, Szubotica. 11484

Házmester kerestetik, palicsi villába. Jelentkezni lehet Mamuzsich Antalnál Közgazdasági bankban. 11529

Rónai Margit, budapesti konzervatóriumot végzett hat évig nyilvános zeneiskolában működött zongoratanárnő, elfogad privát órákra növendékeket. Haladóknak husz, kezdőknek huszonöt dinárért. Cím: Rudićeva ulica 2. I. em. balra. 11614

Könyvelésben jártas, szerbül, németül és magyarul levelezni tudó kisasszonyt keresek. — Ajánlatok dr. Szántó Miklós, Szombor, Apatinska ulica 46 címre küldendők. 11571

Keresek ártézi kuffurót és bolgár kertészt 7 holdra ártézi öntözéssel. Apró János, Stara Kanjiza. 11568

Nagyon jólmenő, rentabilis vállalkozáshoz pénzember, esetleg társ kerestetik 2—300.000 dinár tőkével. Szives ajánlatok 11590 számra a kiadóba kéretnek. 11590

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbottól és címmeztől köztesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbontott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekben válasszátok meg a mellékeltet.

Irógép vétel, eladás, javítás és karbantartás szakemberen Gémesi egyedüli irógépspecialistánál, Subotica, Paje Dobanovačkog ulica 8. 10351

Ce. cat ap-présgépet keresek megvételre. Juhász Antal kőművesmester, Bačka-Topola 50. sz. 11560

Gyümölcsfákat a legnemesebb és legfinomabb fajokban ajánl Bernard Ferenc tanító, Bačkon Gradište 11559

23 lánc prima tanyás birtok vasuti megállónál, a várostól 7 km-re, gazdag állatállománnyal és felszereléssel együtt szabadságkészen eladó. Érdeklődőknek felvilágosítást ad Pataji Kálmán, Bajai ut 5. 11555

Nagykapu 240x240 cm. Kirakatgördöny, komplett, 240x240 cm. Személtáda, kerekeken, majdnem újak, olcsón eladók. Paje Dobanovačkog ulica 12. 11453

Modern és st. lus butorokat továbbá a szakmába vágó 8-szvs munkákat készítenek az újonnan átépített műbutorgyárunkban **SIPOS FIAI** Zentai ut 3. **Allandó raktár!** 7040

Hol vásárol a vidéki legolcsóbban Szubotican? Földes Samu ruhaárúházában (Gyümölcs-piac). — Férfi öltöny már 475 dinártól. Őszi férfi raglánok már 675 dinártól. Iskolai fiu ruhák már 350 dinártól. Gyermekek téli kabátok már 375 dinártól. Női felöltők már 425 dinártól. Leány felöltők már 375 dinártól. Borkabátok már 850 dinártól. Férfi télikabátok már 475 dinártól. Tessék meggyőződni olcsóbb mint bárhol! 9075

8 HP fogaskerekes magánjáró és 54 collos cséplőszekrény Clayton-Shuttleworth gyártmány, 23 éves kitudő üzemekepes állapotban. más vállalkozás miatt eladó. Felvilágosítás: Agrikultura, Sombor. 10281

Hofherr-Schranz gyártmányu 25 éves, huzatos gőzlokomobil, Hofherr-Schranz gyártmányu 25 éves cséplőgép, 12 lóerős használt szivógázmotor, generátorteleppel, komplett, 3 lóerős petróleummotor, kukorica-szár-tépőgép eladók. Megérdeklődhetők és megtekinthetők Agrikulturánál, Sombor. 10282

Zentai-ut 40. számú ház 3 uccai szobával, mellékkelhelyiségekkel eladó és azonnal beköltözhető. Bővebbet dr. Horvát Móríc ügyvédi irodjában. 11159

Nagy, modern négyszobás, előszoba és minden mellékkelhelyiséggel elátott első emeleti lakás, a huspianon azonnalra kiadó. Kiválóan alkalmas orvosnak, ügyvédnek, elsőrangú hely. Ugyanott eladó egy szmoking, egy zsakett, egy ebédlőszőnyeg, két ebédlősztor plüsfüggönyökkel, egy gramofon, ötven lemezzel. Felvilágosítással szolgál dent. Reményi Frigyes, Strossmajerova ulica. 11613

Eladó egy szealszkin bunda nagyon olcsó árban — Garinarska ul. 11. 11554

Bankzálogcédulákat veszek legmagasabb árban. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova 9. 11602

Orvosi rendelőszoba berendezése komplett műszerekkel eladó. Özv. Simić Pálné, Velika Kikinda.

Eladó 20 év óta fennálló vendéglő elköltözés miatt. V. Gajeva (Bethlen) ulica 82. 11553

A leghíresebb és legjobb olasz ételaj borsó-, bab-, paradicsomkonzerv kapható a vezérképviselőnél. Velimir Lederer, Subotica, Manojlovićeva ulica 7. 11489

KÜLÖNFÉLE

Kiadó 1—2 különbeíratu utcai szoba, irodának is kiválóan alkalmas, esetleg telefonhasználatl. Kralja Aleksandra ul. 9, első emelet. 11447

Négyszobás lakás előszobával, fürdőszobával és vízvezetékkel, minden mellékkelhelyiségekkel november elsejére kiadó. Kumičićeva ul. 3. 11344

Apróhirdetések Szubotican az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovićeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica. Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcs-piac, Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Becskerekben ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Juniper zöld sóshorszesz boróka kivonattal hatásra nézve felér bármely más sóshorszesz három üvegének hatásával. Kapható gyógyszerárakban, fűszerüzletekben. Postai széküldés Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 11357

Észak- és Délamerikába utazni óhajtoknak felvilágosítással szolgáló Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. 11159

VÁROSI MOZI

FOX FILM Csütörtök—vasárnap FOX FILM

A NÉGY FIVÉR

Dráma egy anya életéből
Személyek:
Berule anyó... Marga et Mann | Ferenc... George Meeker
József... James Hall | András... Fr. Buimann
Ivan... Charles Morton | Anna... June Colyer

Ez a film messze felülmúlja az „Édesanyám” című filmet!

Eladó földek!

ALSO BÁCISKÁBAN német község mellett
20 kat. hold á 40.000 dinár gazdasági épületekkel
25 » » » 35.200 » » »
40 » » » 27.000 » » »
27 » » » 25.000 » » »
61 » » » 18.000 » » » épületek nélkül

FELSŐ BÁCISKÁBAN
300 kat. hold á 18.500 dinár gazdasági majossal
SZLAVÓNIÁBAN
325 kat. hold á 12.000 dinár, majossal
42 » » » 7.500 » » »
57 » » » 6.650 » » » gazdasági épületekkel

BARANYÁBAN
300 kat. hold á 7.500 dinár, majossal.
Bővebb felvilágosítást ad:
MACHMER JÁNOS
TORZSA (Bácska) 11589

Modern lakások, a Dunaparton épült új házban azonnal kiadók. Bővebbet dr. Boksan ügyvédi irodájában, Novisad, Miletićeva ulica. 11507

A Pötör közvetlen közelében két egymásba nyíló, elegáns butorozott szoba, garderober (mosdó) szobával, nagy uccai teraszszal, két személynek, esetleg irodának azonnal kiadó. Felvilágosítást nyújt Dunav biztosító Vilsonova ulica 11. 11518

Szoba-konyha, előszoba, kiadó, ugyanott 1 és fél lánc föld a városban, esetleg konyhakertésznek is azonnal kiadó Cím a kiadóban. 11519

Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. információt leggyorsabban, legpontosabban és a legnagyobb diszkréció mellett ad. 11602

Ujoncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica Aleksandrova ulica 9. 11159

Szoba-konyha lakás november 15-re kiadó. Szegedi szőlők, Pupinova ulica 16. 11603

Észak- és Délamerika összes államainak jegyzéke minden odautazásra vonatkozó utbaigazításalmost tiz dinárért kapható. Küldhető posta- vagy okmánybélyegben. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova ulica 9., Subotica. 11159

Ujoncok. Ha azt hiszik, hogy ujoncoztatásuk téves alapon történt, forduljanak pontos és szakszerű tanácsért a »Nemzetközi Iroda«-hoz, Subotica, Aleksandrova ulica 9. 11159

Szerényen butorozott szobát keres november 15-re magányos nő. Cím a kiadóban. 11566

Butorozott szoba két személyre, esetleg ellátással kiadó. V., Miška Prčića ulica 3. 11566

Csinosan butorozott szoba külön bejárattal kiadó. Cím VII., Valjevska ul. 5. 11452

Gyárhelyiség 15x5, emeletes magtár, 16x5 belvilággal azonnalra kiadó. 13. Novembra ul. 10. szám alatt. 11200

Idősebb uriaszonyt, életfogytiglanig magunkhoz vennénk 13—15.000 dinár ellenében. Megkereséseket »Nyugalom« jellegre a kiadóba kérek. 11487

Butorozott szoba szolid nőnek, fürdőszoba használatlall kiadó. Trumbićeva 28. 11544

Női mellény, szép mintázással. 55.—
Gyermek-mellény prima gyapjuból. 45.—
Gyermek-pullover himalája gyapjuból. 50.—
Pullover, hátul is mintás. 120.—

Kötött kabátok és pulloverek olcsó és nagy választékban

BRAČA

LITTMANN-nál

Szubotica, (Huspiac)

Női mellény, selyem kidolgozással. 95.—
Gyermek sapka prima gyapjuból. 10.—
Selyem schál szép mintázással. 16.—
Női bőrkezttyű, prima bőrből. 49.—